ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ ГАЗЕТАСИ

1974 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

МУАССИСЛАР ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИ, «ЎЗМЕВАСАБЗАВОТУЗУМСАНОАТ» УЮШМАСИ

1997 йил 27 июнь. ЖУМА № 51 (5.822). Сотувда эркин нархда

Ўз донимиз ширин нонимиз

БУХОРО ВИЛОЯТИ ҒАЛЛАКОРЛАРИ ЗАФАРИ

Бухоро вилояти деҳқонлари йиллик дон топшириш давлат буюртмасини бажардилар. Қабул пунктларига 108,4 минг тоннадан зиёд ғалла етказиб берилди. Гектар бошига ўртача 31,3 центнердан ҳосил кўтарилди.

Ғалла ўрими давом этмоқда.

МАРРАДАН ЎЗГАНЛАР

Сурхондарё вилоятининг бир йўла икки тумани — Узун ва Бандихон туманлари дон топшириш давлат буюртмасини бажарди. Узунликлар уйган хирмон 10 минг 806 тоннани ташкил этди. Гектар бошига ўртача 41 центнердан ҳосил кўтарилди. Бандихонликлар эса қабул пунктларига тўққиз минг тоннадан кўпроқ дон етказиб беришди. Ўртача ҳосилдорлик 34 центнер бўлди. Ғалла ўрим-йиғими давом этмоқда.

* * *

Самарқанд вилояти Тойлоқ тумани деҳқонлари зафар қучдилар. Улар хирмонга 3 минг 100 тонна дон етказиб бердилар. Ғалла ўрим-йиғими давом этмоқда.

* * *

Навоий вилояти Конимех тумани ғаллакорлари йиллик дон топшириш давлат буюртмасини бажаришди. Қабул пунктларига беш минг тонна дон топширилди. Ўртача ҳосилдорлик 41 центнерга етди. Туман ғаллакорлари ялпи хирмонни 9 минг тоннага етказишмоқчи.

Мамлакатимизнинг барча ғалла майдонларида бўлгани каби Бўз туманидаги Маннон Жалолов номли ширкатлар бирлашмаси далаларида ҳам ўрим-йиғим қизғин давом этмоқда. Кўпгина бригадалар ва ижарачилар ҳосилдорликни 65-70 центнерга етказиб республикамиз ғалла хирмонига барака киритишмоқда.

Суратда: илғор бригада бошлиғи Раҳмонали Жалолов ва ижарачи Ғофуржон Абдуллаевлар меҳнатлари натижасидан мамнун.

Ш. ОЛИМОВ олган сурат (ЎзА).

МАВСУМ ПЕШҚАДАМЛАРИ

Қуёш эрталабдан олов пуркаб турибди. Олтин бошоқлар мавж урган ғаллазорда комбайнлар бир маромда гуриллаб донни саранжомлаб олмоқда. Урим-йиғим транспорт отрядига уюшган битта «Кейс», 14 та «Нива», «Енисей», «Сибиряк» уч гуруҳга бўлинган ҳолда мавсумда иштирок этаяпти. Ҳар бир комбайнга 2 нафардан механизатор бириктирилган. Бир агрегат ёрдамида кунига 4—5 гектар ердаги ҳосил саранжомлаб олинаётир.

Айни кунларда Касби туманидаги Алишер Навоий номли жамоа-ширкат хўжалигига қарашли ғаллазорларда бўлсангиз шундай қизғин меҳнат устидан чиқасиз. Далаларда баракали ҳосил тўпланган. Айниқса, Олтинкўл массивида ҳосил чўғини кўрган кишининг кўзи қувнайди.

Бултур кузда жами 100 гектар майдонга арпанинг «Болғали» нави экилганди. Мавжуд майдонлардан 350 тонна арпа йиғиштириб олинди. 1210 гектар майдонда етиштирилган буғдойни ўриб-йиғиб олиш ишлари ҳам уюшқоқлик билан олиб борилаяпти. Буғдойнинг «Санзор—4», «Санзор—8» ва «Маржон» навлари экилган жойлардан гектаридан 50—60 центнердан хирмон барпо этилаяпти. Тўра Хўжамбердиев, Қурбон Хайруллаев, Бўри Рўзиев, Собир Темиров, Бекмамат Мусаев, Абди Сафаров етакчилик қилаётган бригадаларда мавсум юқори кўрсаткичлар билан якунланди.

Ғаллачилик чўлқуварларнинг асосий соҳасига айланиб бормоқда. Нав танлашга жиддий эътибор беришади. Утган йил кузда Аҳмад Азизов бошлиқ бригада деҳқонлари Ғаллаоролдан буғдойнинг «Маржон» навини олиб келган эдилар. Ушбу нав 30 гектар ерга экилди. Парвариши юксак агротехника қоидаларига мувофиқ олиб борилгани, экинлар минерал ва маҳаллий ўғитлар билан етарли озиқлантирилгани туфайли кўзланган ҳосил унди. Гектаридан 50 центнердан дон йиғиштирилди. Унинг ҳаммаси уруғчиликка олиб қолинди. Келгуси йил бу нав уруғ 200 гектардан кўпроқ ерга экилиши кузда тутилаяпти.

Ҳа, хўжалик ғаллазорларида мавсум қизғин паллага кирди. Холиқ Ҳайитов бошлиқ бригада ерларида комбайнлар «наъраси» авжида. Қосим Бўронов, Олти Алиқулов, Рашид Маҳмадмуродов, Норқул Қулмуродов, Ражаббой Тўрақулов сингари фидойи комбайнчилар бир сменада 5—6 гектар майдондаги ғаллани ўриб хирмонга барака киритишаяпти.

Мавсум арафасида бошқарув кенгаши, касаба уюшма ва фирқа қўмиталари белгилаган тадбирга мувофиқ бир комбайнчига 3200 сўмлик махсус кийимбош, 50 килограмм ун, 10 килограмм ёғ, 2 тонна сомон берилди. 1 гектардаги ғаллани ўрган механизаторга 90—160 сўмдан ҳақ тўланмоқда. Механизаторлар йил якуни бўйича ҳар тонна янчилган дон учун 7—9 килограмм миқдорида дон олишади. Шунингдек, мавсум иштирокчиларига кунига икки маҳал иссиқ овқат тайёрланади. Дам олишларига етарли шароит яратилган.

— Инсон манфаатлари йили, деб эълон қилинган ушбу йилда юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилаяпмиз. Ниятимиз, мўлжалдаги 4000 тонна ўрнига 5250 тонна сара дон йиғиштириб олиш. Яъни гектарлар ҳосилдорлигини 40 центнерданга етказишдир. Давлатга эса 2200 тонна дон сотиб, 400 тоннасини уруғликка олиб қоламиз. Қолгани хўжалик аъзоларига ҳамда уруш фахрийлари, ногиронлар ва боқувчисини йўқотган оилаларга тарқатилади, — дейди бошқарув кенгашининг раиси Зикриё Асроров.

Умуман ғаллачиликдан олинадиган умумий даромадни 75—80 миллион сўмга, соф фойдани эса 25—30 миллион сўмга етказишни олдимизга мақсад қилиб қўйганмиз. Ғалладан бўшаган ерларга макка, сабзавот экинлари экишни жадал бошлаб юбордик.

Жўра ЮСУПОВ.

МАТБУОТ ВА ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХОДИМЛАРИГА

Қадрли дўстлар!

Ҳурматли журналистлар!

Сизларни Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни муносабати билан чин юракдан муборакбод этаман.

Журналист деганда халқимиз кўз ўнгида элу юрт қувонч ва ташвишларига шерик, доимо янгиликлар изидан юрувчи беҳаловат инсон намоён бўлади. Шу боис одамлар матбуотга, радио ва телевидениега катта умид билан қарайдилар, кўнгилларини очадилар, уларни ҳаётда энг зарур, энг содиқ дўст-ҳамроҳ сифатида қадрлайдилар.

Дарҳақиқат, ҳаётимизнинг барча жабҳаларида ислоҳотларни изчил амалга ошириш, айниқса жамиятни демократлаштиришда матбуотнинг ўрни беқиёс. Келажаги буюк давлат барпо этишга қаратилган эзгу мақсадларни рўёбга чиқариш, истиқлол руҳига мос янгича тафаккур тарзини шакллантириш, умуминсоний қадриятларни қарор топтириш, халқимиз маънавиятини бойитиш соҳасидаги хайрли ишларда, Сиз қалам аҳлининг муносиб хизматингиз бор.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, Ўзбекистон тарихида илгари ҳеч қачон оммавий ахборот воситалари ходимлари зиммасига ҳозиргидек шарафли ва масъулиятли вазифа юкланмаган. Ҳеч бир замонда оммавий ахборот воситаларига ҳозиргидек эътибор ва рағбат кўрсатилмаган. Негаки, матбуот ҳеч бир замонда мустақиллик давридагидек чинакам миллийлик касб этмаган. Илгари у мустабид тузумнинг халқимиз табиатига ёт ҳукмрон ғоясини тарғиб қилишга маҳкум эди. Бугун ўзбек матбуоти, энг аввало, мустақил мамлакатимиз ва инсон манфаатларининг ҳимоячиси, давлат ва жамият ўртасида холис воситачи сифатида фаолият юритмоқда. Бу жараён ҳар бир журналистдан янада жасур ва фидойи, фаол ва ҳозиржавоб бўлишни, воқеалар қозонида қайнашни, ижодий маҳоратини узлуксиз ошириб боришни тақозо этади.

Ишончим комилки, заҳматкаш журналистларимиз яратилаётган ижтимоий-сиёсий, маънавий-ҳуқуқий шарт-шароитлардан самарали фойдаланадилар, демократик ўзгаришларга турлича қарашларни эркин ва ҳаққоний ифодалаш орқали ўзбек журналистикаси нуфузини жаҳон андозалари даражасига кўтарадилар.

Сизларни, жумладан, барча матбаачиларни, босмахона ишчи-хизматчиларини касб байрамингиз — миллий матбуот куни билан яна бир бор қутлар эканман, ҳар бирингизга озод ва обод мамлакатимиз равнақи йўлидаги фаолиятингизда муваффақият, куч-ғайрат, соғлиқ-саломатлик тилайман.

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти

ПРЕЗИДЕНТНИНГ ЯНГИ АСАРИ ЎРГАНИЛМОҚДА

Бухоро вилояти ҳокимлигида давлатимиз раҳбари Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» китобини ўрганишга бағишланган йиғилиш бўлди. Унда шаҳар ва туман ҳокимлари, бошқарма, муассаса, жамоат ташкилотлари ва оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашди.

Президентнинг давлат маслаҳатчиси У. Раҳматов, ёзувчилар уюшмаси раиси А. Орипов, инсон ҳуқуқлари бўйича республика миллий маркази директори А. Саидов, «Халқ сўзи» рўзномаси бош муҳаррири А. Усмонов ва бошқалар йиғилишда сўзга чиқиб, юртбошимизнинг китобида мамлакатимизда истиқлол йилларида амалга оширилган туб ўзгаришлар чуқур таҳлил этилиб, келажак ҳаётимиз уфқлари, тинчлик ва барқарорликни сақлаш, иқтисодий ислоҳотларни янада жадаллаштириш вазифалари белгилаб берилганлигини таъкидладилар.

Йиғилишда вилоят ҳокими С. Ҳусенов сўзга чиқди.

(ЎзА).

Ғўза парвариши қандай бормоқда?

ЧИЛЛА — ҲОСИЛ ТАҚДИРИНИ ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ПАЛЛА

Деҳқончиликда йилдан-йилнинг фарқи дарҳол сезилади. Эрта баҳор серёғин бўлса, ёз салқин ўтиб, куз қуруқ келади. Ёки аксинча, кўкламда ёғмаган ёмғир кузга бориб ерга тушиб деҳқонни шошириб қўяди. Хуллас, деҳқончилик юмушлари йилда ўзгаради, парвариш об-ҳавога қараб олиб борилади. Бу эса замин заҳматкашини пишитади. Соддагина айтганда, она табиат инсонни шароитга қараб иш юритишга ўргатиб бораверади. Кексалар айтганидек, ўзи синаб, ўзи йўл кўрсатади.

Дарҳақиқат, бу йил ҳам кўкламда ёғингарчилик кўп бўлди. Унинг давоми — ёзнинг биринчи ойи ҳам шундай ўтди. Дадил бўй чўзаётган ниҳолларнинг маълум қисмига зиён етди. Бободеҳқоннинг ташвишларини орттирди. Қатор майдонларда қайта чигит экилди. Кўп зарар кўрмаган далалардаги экинга ишлов беришга эътибор кучайтирилди. Ягона мақсад — ортиқча нобудгарчилик бўлмасин, мўлжалдаги ҳосил унсин. Пахтакорлар меҳнатига яраша даромадини, роҳатини кўрсин.

Мана, ёз чилласи ҳам кирди. Ғўза парваришида муҳим давр бошланди. Шу кунларда астойдил ҳаракат қилиб, илғорлар тажрибасига таяниб иш юритган заршуноснинг кузда кўтарадиган хирмони баракали бўлади.

Ушбу ғанимат кунларнинг қадрига етиб деҳқончилик қилаётган жамоаларда бугунги манзара кишини қувонтиради. Жумладан, Шаҳрихон туманидаги «Найнаво», академик Саримсоқов номли, Марҳаматдаги Т. Мирзаев номли, Балиқчидаги «Ўзбекистон», Булоқбоши туманидаги Навоий номли хўжаликларда барча агротехник тадбирлар вақтида, сифатли ўтказилаётганлиги туфайли ғўза ривожи яхши.

Айниқса, мазкур хўжаликларда плёнка остига чигит экилган майдонларда бугунги кунда ғўзалар ёппасига гуллаб, кўсак тугиш палласига кирди. Бундай ибратли мисолларни республикамизнинг бошқа вилоятларидан ҳам келтириш мумкин. Эндиги асосий вазифа — экинни суғориш, уни ҳашорат ва зараркунандалардан асрашга эътиборни кучайтириш.

Шуни мамнуният билан қайд этиш жоиз, пахтачиликда катта мактаб яратган андижонлик деҳқонларнинг ғайрати ҳар қанча таҳсинга лойиқ. Буни юқорида келтирилган мисоллар ҳам кўрсатиб турибди. Шу пайтга қадар Андижон вилояти пахтакорлари экин майдонларини ўртача салкам тўрт ярим маротаба культивациядан чиқаришди. Битта техника ёрдамида кунига ўртача 5,5 гектар майдондаги ғўзага ишлов берилаяпти. Суғориш ишлари ҳам кўнгилдагидек олиб борилмоқда.

Ғўза парвариши, унга ишлов бериш, озиқлантиришда, шунингдек, Бухоро, Наманган, Фарғона ва бошқа вилоятларининг кўпгина хўжаликларида ҳам ишлар намунали олиб борилмоқда. Унлаб жамоа далаларида эртаги ҳамда сифатли ҳосил етиштирилиб, насиб этса катта хирмон кўтаришга пухта замин ҳозирланаётир.

Умуман, июнь ойининг қарийб йигирма беш куни мобайнида республикамиз далаларида ўртача салкам уч ярим маротаба культивация ўтказилди. Мавжуд техника воситаларининг 21040 тасидан унумли фойдаланилди. Ҳар бири ёрдамида бир кунда ўртача 4,7 гектар ерга ишлов берилди. Пахта майдонларининг 70,6 фоизи суғорилди.

Жонажон Ўзбекистонимиз мустақиллигининг олти йиллик тўйини нишонлашимизга икки ойгина вақт қолди. Тўйга тўёна билан деганларидек, аҳдига содиқ фидойи пахтакорларимиз ҳам бунинг ҳаракатини авж олдирдилар. Имкониятларини чамалаб режадан ортиқча дур ундириш тадбирларини кўраяптилар.

Ҳа, улуғ байрамни муносиб кутиб олиш ҳар бир Ўзбекистонликнинг эзгу орзуси. Орзуга етишишнинг бош омили эса фидокорона меҳнат. Бундай деяётганимизнинг боиси баъзи туман ва хўжаликларда экиннинг аҳволини кўнгилдагидек деб бўлмайди. Тўғри, бемаврид ёққан дўл ва жалалар ғўза ривожига салбий таъсир этди, ўсишни кечиктирди. Аммо аҳволни ўнглашга ҳали фурсат бор. Бободеҳқонга табиатнинг ўзи кўмак бермоқда. Имкон борида отни қамчилаган манзилга етади.

Айниқса, Қорақалпоғистон Республикаси, Хоразм, Қашқадарё, Жиззах, Сирдарё вилоятлари деҳқонлари ҳаракатларини тезлатишлари даркор. Чунки ушбу вилоятларнинг қатор хўжаликларида ғўзага ишлов бериш, озиқлантириш, суғоришда сусткашликка йўл қўйилаётир.

Масалан, июнь ойи охирлаётганига қарамай Хоразмда эндигина 2,2 мартадан, Қорақалпоғистонда 2,3, Жиззахда 2,8, Қашқадарёда 2,9 мартадан культивация қилинди. Битта култиваторнинг кунлик ўртача иш унумдорлиги Қашқадарёда 3, Қорақалпоғистонда 3,8 гектардан ошмаяпти. Ваҳоланки, бошқа вилоятларда бу кўрсаткич 5,5—7 гектарни ташкил этмоқда.

Шу билан бирга суғориш ишлари Андижон вилоятида 129,5 фоизни, Наманганда 127,6, Самарқандда 124,1, Сурхондарёда 108 фоизга етгани ҳолда айрим вилоятларда бунинг аксини кўриш мумкин. Қорақалпоғистонда эндигина олти минг гектарга яқин, Жиззахда салкам 35 минг, Сирдарёда 55 минг, Хоразмда 30 минг гектар майдондаги ғўзага оби ҳаёт таралди. Маълумки, суғориш ниҳоятда муҳим агротехник тадбирлардан ҳисобланади. Ҳосилнинг кўп ё кам бўлиши сувчи маҳоратига, вазифасига масъулият билан ёндошишига боғлиқ. Суғоришда экини ғовлатиб юбормаслик ё аксинча оби ҳаётга қонмай қолишига йўл қўймаслик керак. Сувчига яхши шароит яратиш ҳам тадбирнинг муваффақиятини таъминлайди.

Яна бир муҳим жиҳатни унутмаслик лозим. Одатда суғорилган ерларда бегона ўтлар кўпаяди. Ғўзани эзиб қўяди. Бунинг олдини олиш учун сувдан кейин бўй кўрсатган бегона ўтларни илдизи билан қўпориб ташлаш керак. Акс ҳолда ҳосилга сезиларли таъсир кўрсатади. Пайкалларни бегона ўтлардан тозалашда ортиқча оворагарчиликлар келтириб чиқаради.

Шонани гулга, гулни кўсакка айлантириш палласи бошланди. Бир сўз билан айтганда, ҳосилга ҳосил қўшиладиган дамлар ҳозир. Шуни унутмаган ҳолда ҳар бир дала юмушини сифатли адо этмоқ жоиз. Айрим сабабларга кўра ривожланишдан орқада қолаётган, дала четларидаги ўсимликка қўшимча ишлов бериб яхши ўсаётганларига етказиб олиш чора-тадбирларини кўриш ҳам шу куннинг вазифасидир.

Иккинчи муҳим масала, озиқлантиришни кечиктириб юбормасликдир. Плёнка остида унган кўчатларни озиқлантириш асосан тугалланди. Қолган экинзорларда, шунингдек, авжи суст майдонларда озиқлантиришни узоғи билан июль ойининг биринчи ўн кунлигида якунлаш мақсадга мувофиқдир. Ундан кейин солинган ўғит ғўза ривожини кечиктиради.

Чилла ғўза парваришида ҳал қилувчи давр ҳисобланади. Миришкорнинг эрта баҳордан бошланган ҳаракати самарасини, мевасини кўрсатадиган пайт. Шу ғанимат кунларда мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланиб, парвариш яхши олиб борилса, насиб этса албатта кўзланган ҳосилимиз унади. Бу ёғи ўзимизда қолган.

Р. БОБОМУҲАМЕДОВ,
деҳқончилик бўлими мудири.

Наманган туманидаги «Туркистон» жамоа хўжалигининг Абдусаттор Каримов бошлиқ бригада миришкорлари 63 гектар майдонда ғўза парваришлашяпти. Шунинг 35 гектарига чигит плёнка остига экилган. Жамоа заршунослари гектаридан 45 центнердан оқ олтин етиштириш ниятида экин парваришини уюшқоқлик билан агротехника қоидалари асосида олиб боришмоқда. Суратда, бригада саркори А. Каримов.

Т. МАҲКАМОВ олган сурат.

ДЕҲҚОН МЕҲРИ ПАЙВАСТА

Пешку туманидаги Шариф Эргашев номли жамоа хўжалиги пахтакорлари жорий йилда мўл ҳосил етиштириш учун ғўза қатор ораларига сифатли ишлов беришяпти. Баҳодир Бозоров хўжаликдаги тадбиркор деҳқонлардан бири. У бошлиқ бригада бу йил 52 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил олмоқчи. Аҳди юксак деҳқонлар шу кеча-кундузда ғўза парваришини қизитиб юбордилар. Далалар бегона ўтдан батамом тозаланган. Моҳир механизатор Шариф Бозоров ҳар куни эрта тонгдан ишга чиқиб, 7-8 гектар ерда сифатли культивация ўтказаяпти. Ниҳолларни озиқлантиришга катта эътибор беряпти.

Хўжаликнинг Муҳаммад Аслонов, Тўймурод Гадоев, Ҳошим Қозоқов ва Довул Баратов етакчилигидаги бригадаларнинг далаларида ҳам сувчи ва механизаторларнинг баракали меҳнатлари туфайли ғўзалар яшнамоқда.

Собиржон ҚОДИРОВ.

Ғолибларни қутлаймиз!

«ЙИЛНИНГ ЭНГ ЯХШИ ЖУРНАЛИСТИ»

Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни байрами арафасида Ўзбекистон оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий фонди «Йилнинг энг яхши журналисти» танловига тақдим этилган 1996 йилги ижодий ишларни кўриб чиқиб, ғолибларни аниқлади.

Амирқул Каримов — Ўзбекистон Миллий Ахборот агентлиги,

Ҳаким Сатторов — «Халқ сўзи»,

Раҳмон Қўчқоров — Ўзбекистон телевидениеси,

Абдунаби Ҳайдаров — «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» — Республика газета ва журналларида эълон қилинган мақолалари ҳамда телевидение орқали намойиш этилган кўрсатувлар учун **1996 йилнинг энг яхши журналистлари** деб топилди. Улар танловнинг **биринчи мукофоти соҳиблари** бўлди.

1996 йилда самарали ижод қилган қуйидаги журналистлар «Йилнинг энг яхши журналисти» танлови совриндорлари деб топилди.

Иккинчи мукофот:

Муаттар Асқарова — Ўзбекистон телевидениеси,

Ғофур Жамолов — Ўзбекистон радиоси,

Абдуқаҳҳор Иброҳимов — «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази,

Носир Рихсиев — «Тошкент ҳақиқати»,

Қодиржон Собиров — «Адолат»,

Ғулом Ғофуров — ТошДУ журналистика факультети,

Наталья Шулепина — «Правда Востока»,

Қурбон Эшматов — «Ўзбекистон овози»,

Учинчи мукофот:

Шермат Алломов — «Қишлоқ ҳаёти»,

Анна Иванова — Ўзбекистон Миллий Ахборот агентлиги,

Мурод Калонхонов — «Муштум» журнали,

Мирмуҳсин Мирзокиров — Тўрақўрғон тумани «Машъал» газетаси,

Бўронбек Қудияров — «Нурли жол» газетаси,

Абдумутал Норбоев — «Иқтисод ва ҳисобот» журнали,

Сафар Оллоёров — Ўзбекистон радиоси,

Тўхтамиш Тўхтаев — «Овози тожик» газетаси,

Аллабой Утеулиев — «Ёрқин Қорақалпоғистон» газетаси,

Норинисо Қосимова — Сирдарё вилояти «Адолат кўзгуси» газетаси,

Файзи Ҳайдаров — Ургут тумани «Зарафшон» газетаси,

Муҳаббат Ҳамидова — «Гулхан» журнали.

(ЎзА).

Истиқлолнинг олти йиллиги шарафига

ИСЛОҲОТЛАРНИНГ МУҲИМ ҲАЛҚАСИ

Президентимизнинг янги асари мамлакатимиз маънавий ҳаётидаги муҳим воқеа, халқимизнинг бебаҳо бойлигидир. Унинг ҳар бир сатри она-Ватан, миллат манфаати равнақи ила йўғрилган. Мустақил Узбекистон давлати асосчиси ўз асарида давримизнинг реал воқеликлари, уларнинг сабабларини теран таҳлил этган, бағоят мураккаб шароитда мустақиллик йўлидан дадил ва оғишмай боришнинг қатъий йўлини аниқ-равшан белгилаб берган. Тарихчи олимларимиздан бири ғурур ва ифтихор ила ёзганидек: «Биз энди қатъий равишда ўзбек жамиятида 2700 йил давомида илк бор миллий сиёсий тафаккур юритиш маданияти шаклланди, унинг асосларини ўзида акс эттирган дастур бор, дея оламиз».

«Узбекистон XXI аср бўсағасида:хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» китоби замонавий хавфсизлик фалсафаси ва стратегиясини ўзида тўлиқ ифодалаган бебаҳо қўлланмадир. Унда Узбекистондагина эмас, балки Марказий Осиё минтақасида, ер юзида тинчлик ва осойишталикни сақлаш, миллий давлатчилик, сиёсий ҳамда иқтисодий мустақилликни мустаҳкамлаш йўллари батафсил кўрсатиб берилган.

Ҳозирги замонда ҳам одамзот осуда, тинч яшаётгани йўқ. Минтақавий можаролар, миллатлараро зиддиятлар, буюк давлат шовинизми каби муаммолар инсоният бошини қотираяпти. Шу маънода китобнинг «Хавфсизликка таҳдид» деб номланган боби бизга кўп нарса беради. Ҳар бир сатрини чуқур мушоҳада юритган ҳолда ўқир эканмиз, ўн чандон хушёр тортамиз. Боиси жумладан, Узбекистонимиз, жамиятимиз, миллатимиз йўлига солинаётган таҳдидлар аниқ-равшан баён этилган.

— Хўжалигимиз ерлари қўшни Афғонистон чегараларига жуда яқин, дея ҳикоя қилади Термиз туманидаги «Халқобод» жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Бахтиёр Қурбонов. — Қаранг, шу жафокаш юртда 18 йилдан буён қонли тўқнашувлар давом этиб келаяпти. Ҳа, ёнгинамизда, қўшни давлатда қирғинбарот жанглар кетяпти. Шукрки, биз тинч, хотиржам ғалламизни ўриб, ғўза парваришлаяпмиз. Ана шундай шароитда ишлаётган кишилар тинчлик, хотиржамлик нақадар бебаҳо бойлик эканлигини бошқалардан кўра чуқурроқ ҳис қилишаркан. Нисбатан оғир ер шароитида деҳқончилик қилаётган бўлсакда, Х. Эрназаров, Б. Жуматов, Н. Жабборов, Ф. Абдуллаев каби бригадирлар гектаридан сурункали равишда 45-47 центнердан пахта ҳосили олаётганликлари ҳам бахтли инсон эканликларини қалбдан ҳис қилаётганликларидандир. Буюк келажак дастурламали дея эътироф этилган Президентимизнинг янги асари бизни ҳаётни севиш, мустақиллигимиз, осуда ҳаётнинг қадрига етишга ўргатади. Ундаги қуйидаги сатрларни ўқиган киши асло лоқайд яшамайди: «Бундан буён ҳам ташвишли ҳодисалар бизни четлаб, ўз йўлидан ривожланаверади, барқарорлик ўз-ўзича сақланаверади, мамлакатнинг келажаги эса ўз-ўзидан таъминланган, дея фикр юритишни ҳам сиёсий, ҳам фуқаровий калтабинликдан бошқа нарса эмас, деб ҳисоблаймиз».

Ҳа, Узбекистон Президенти минтақа хавфсизлиги ҳақида қайғурмоқда. Юртбошимиз Қозоғистонга сафари олдидан журналистларга берган интервьюсида таъкидлаганидек, Узбекистон, Қозоғистон ёки Қирғизистонга қандайдир ташқи хавф туғилгудек бўлса, бунинг ҳаммамизга таъсири бўлади. Афғонистонда кечаётган воқеаларга муносабат билдиришда ҳам худди шу нуқтаи назардан ёндашиш лозим.

Куролли кучларимизнинг замонавий талабларга тўла мос бўлишини таъминлаш муҳим масалалардан. Равшанки, давлатнинг мудофаа қобилияти унинг сиёсий, иқтисодий, ҳарбий, илмий ва маънавий имкониятларидан таркиб топди. Бу соҳада юритилаётган сиёсатнинг асослари Олий Мажлис томонидан жамиятимиз ҳамма қатламларининг кенг ва ҳар томонлама муҳокамасидан сўнг қабул қилинган ҳарбий доктринада мустаҳкамлаб қўйилган.

Ватанимиз асл ҳимоячиларини тайёрлаш бош вазифалардан бири. Мазкур йўналишда кўп иш қилинди. Хусусан, хилма-хил қўшин турлари учун офицер кадрлар тайёрлаш тизими барпо этилди. Республикада 4 та ҳарбий билим юрти, учувчилар тайёрлайдиган ҳарбий билим юрти, шунингдек, алоқа мутахассисларини тайёрлайдиган ҳарбий факультет мавжуд. 1995 йилда ташкил этилган Куролли Кучлар Академияси офицер кадрларга олий таълим бермоқда.

Демократия бутун дунёда ҳаммабоп бўлиб боряпти. Бироқ биз ўз истагимиздаги демократияга қандай мазмун бахш этмайлик, агар у ҳаётимизнинг ҳар бир сониясига сингиб кетмаса, турмушимизнинг ажралмас қисмига айланмаса, ҳамма шиорлар ва таърифлар ҳеч нарсани англатмайдиган сўз ўйини бўлиб қолаверади.

Чуқур ҳаётий далиллар асосига қўйилган мушоҳадалар, умумлашмалар, баён этилган хулоса, шакллантирилган тавсия муаллифнинг мамлакат Президенти, кучли иқтисодчи, файласуф, қолаверса, ўз халқи, Ватанини жондилидан севувчи инсон сифатидаги саъй-ҳаракатларининг уйғунлашуви самарасидир. Унда мустақил Узбекистонимиз ҳозирги серқирра, жўшқин ҳаётининг ҳамма соҳалари ўз мужассамини топган.

— Кишиларга иқтисодий ислоҳотлар орқали ўз қобилиятлари, бор имкониятларини рўёбга чиқариш шароитини тўла вужудга келтиришнинг аҳамияти катта, — дейди Қуйи Чирчиқ туманидаги тажриба-механика заводи директори Геннадий Ротштейн, — Зеро, булар ижтимоий сиёсатнинг асосий йўналишларидандир. Корхонамизда ўзбек, корейс, рус, яҳудий, қозоқ, уйғур ва бошқа миллат вакиллари ҳамжиҳат меҳнат қиладилар. Улар мамлакатимиз, хорижда бўлаётган ўзгаришларни синчковлик билан кузатиб борадилар, ҳал қилувчи дамларда муҳтарам Президентимизнинг асарларига мурожаат қилиб тўғри хулосалар чиқариб оладилар. Бу ишчиларимиздаги иштиёқ, иймону эътиқоднинг мустаҳкамлиги, ташаббускорлик ҳамда эришилаётган ютуқларда ўз ифодасини топаяпти.

Мирғиёс ҚАЮМОВ,
«Қишлоқ ҳаёти»нинг шарҳловчиси.

Мамлакаитмизда ғалла ўрим-йиғими қизғин кетаётган ҳозирги паллада бутун куч, техника, барча имкониятлар етиштирилган ҳосилни нест-нобуд қилмасдан йиғиштириб олишга қаратилган. Касби туманидаги «Ғалаба» жамоа-ширкат хўжалигида ҳам мавсум қизғин давом этмоқда. Далаларда саккизта комбайн унум билан ишлатилмоқда. Ҳар куни унумдорлик ошиб боряпти. Ғаллакорлар 1250 гектар майдонда мўл ҳосил етиштиришга эришдилар. Ҳар гектар ер ҳосилдорлиги 40-41 центнерга тўғри келаяпти.

Суратда: хўжалик бош муҳандиси У. Остонов (ўртада), комбайнчилар Ў. Эргашев, Ш. Қосимовлар иш унумдорлигини янада ошириш хусусида фикрлашмоқдалар.

Б. ИСМОИЛОВ олган сурат.

РАҒБАТ — ТАШАББУСГА ДАЪВАТ

Ўзбекистон Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Марказий Қўмитаси ҳамда республика Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ҳамкорликда «Ғаллачилик, шоликорлик ва пахтачиликда мусобақа ташкил қилиш тўғрисида» қўшма қарор қабул қилишди. Меҳнат беллашувида иштирок этишга республикадаги барча ғаллачилик, шоличилик ва пахтачилик жамоалари, деҳқон-фермер хўжаликлари (мулк шаклидан қатъи назар) таклиф этиладилар. Ишлаб чиқаришда янги технологияни жорий эттан, энг юқори меҳнат унумдорлигига эришган, ҳосилдорликда салмоқли кўрсаткични қўлга киритган меҳнат жамоаларини катта миқдордаги пул мукофотлари ҳамда санаторий ва курортларга бепул йўлланмалар кутади.

Узбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг 1997 йилни Инсон манфаатлари йили, деб эълон қилганлигини инобатга олган ҳолда меҳнат беллашувига якун ясашда ижтимоий масалаларнинг ечилишига, меҳнат муҳофазаси, иш ҳақининг белгиланган муддатга берилишига, меҳнаткашларга зарур шарт-шароитларини яратилишига, умуман бозор иқтисодиётига мосланган муҳитнинг барпо этилишига алоҳида эътибор берилади. Меҳнат баҳсини ўтказиш вақти қуйидагича белгиланди. Ғаллачилик бўйича — июнь-август ойларида. Якуни — сентябрь ойида.

Пахтачилик бўйича — сентябрь-ноябрь ойларида. Якуни — декабрь-январь ойларида.

Шоличилик бўйича — октябрь-ноябрь ойларида.

Ғолибларни аниқлаш ва тақдирлаш мақсадида республика марказий комиссияси Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлардан келган ғолибликка номзод жамоаларнинг кўрсаткичларини кўриб чиқиб, энг яхши 7 та ғолибни (ғаллачилик, шоличилик, пахтачиликда алоҳида ҳолда) аниқлайди. Ғолиблар қуйидагича тақдирланади.

Беллашганда ғайрат жўшади

Ғаллачиликда биринчи ўрин учун 50 (эллик) энг кам ойлик маош миқдорида.

II ўрин учун 45 (қирқ беш),

III ўрин учун 40 (қирқ) энг кам ойлик маош миқдорида.

Шоличиликда:

битта 40 (қирқ) энг кам ойлик маош миқдорида.

Пахтачиликда:

I ўрин учун 50 (эллик),

II ўрин учун 45 (қирқ беш),

III ўрин учун 40 (қирқ) энг кам ойлик маош миқдоридаги пул мукофотлари билан тақдирланадилар.

Бундан ташқари касаба уюшмалари Марказий Қўмитаси ўз ҳисобидан учала тармоқ бўйича биринчи, иккинчи, учинчи ўринларни эгаллаган меҳнат жамоаларига жами 40 та санаторий ва курортларга бепул йўлланмалар ажратади. Ғолиблар, шунингдек, вазирлик ва касаба уюшмаси Марказий Қўмитасининг фахрий ёрлиқлари билан тақдирланадилар.

Меҳнат беллашуви босқичма-босқич — туманларда Қорақалпоғистон Республикасида вилоятларда ўтказилиб, мамлакат миқёсида ғолибларни аниқлаш учун номзодлар рўйхати ва тегишли хужжатлар Марказий комиссияга юборилади. Тавсияномаларда меҳнат жамоалари илғор иш тажрибалари мазмуни, ижтимоий масалаларни ечиш услублари, касаба уюшмаси ва хўжалик ташкилотлари ўртасида ҳамкорлик ўз аксини топиши лозим.

Хуллас, юрагида ўти, билагида кучи бор олтин бошоқ фидойиларини, заҳматкаш пахтакору шоликорларни, ўз кучига, маҳоратию тадбиркорлигига ишонган илғорларни меҳнат мусобақасига даъват этамиз. Мукофотлар сизга мунтазир, элим-юртим деб, тер тўкаётган азиз ғаллакорлар, пахтакору шоликорлар!

ДАЛАНИНГ ТУРФА НЕЪМАТИ

Дон — ризқ-рўзимиз, дастурхонимиз кўрки, фаровонлигимиз манбаи. Буни яхши ҳис қилган Чортоқ туманидаги «Чортоқ» жамоа хўжалиги деҳқонлари 100 гектар майдонда етиштирилган ғалла ўримини қизғин авж олдирдилар. Улар мамлакатимиз хирмонига 228 тонна сара дон топшириб, режани муваффақиятли адо этишди.

Хўжаликнинг Шарофат Юсупова етакчилигидаги бригада аъзолари 20 гектар, Раҳимжон Усмонов бошчилик қилаётган жамоа 24 гектар майдондаги ғалладан 40 центнердан, Ёқубжон Дадабоев иш боши бўлган миришкорлар эса 25 гектардан 38 центнердан ҳосил йиғиштириб олдилар. Бу ютуқда Йигиталги Қаҳҳоров, Қобилжон Мусабоев, Маҳамадали Қўчқоров, Яҳёмирза Давлатов сингари комбайнчиларнинг ҳам муносиб хизматлари бор.

Айни кунларда дондан бўшаган майдонлар пешма-пеш ҳайдалиб, маккажўхори, картошка, турли хил сабзавотлар экилмоқда.

Зокиржон Тилланов, Абдулла Тошматов, Неъматжон Дўстметов, Раҳимжон Усмонов, Давлатали Акбаровлар етакчилик қилаётган бригадалар аъзоларининг қўли-қўлига тегмайди. Улар боғ ва пайкалларда пишиб етилган ўрик, олхўри, карам, саримсоқпиёз сингари ноз-неъматларни йиғиштириб олиб, эл дастурхонига тортиқ этишаяпти.

— Хўжалигимизда деҳқончилик илмини пухта биладиган мўл ҳосил усталари кўп. Илғор тажрибалар оммалашиб бораётганлиги туфайли эришилаётган натижалар қувонарли бўлаяпти, — дейди бошқарув раиси Турдиали Жумабоев. — Жорий йилда ғаллакорларимиз, боғбону сабзавоткорларимиз мўмай даромад олишни кўзлаб иш юритмоқдалар. Шу боис далаларда, боғларда меҳнат сурури баланд.

Эркин ТЎЛАГАНОВ.

СИРДАРЁ ЙЎЛЛАРИДА

Бир қарасангиз, Бухородаги улкан нефтни қайта ишлаш заводи ишга тушяпти. Бугун-эрта мамлакат аҳли шодu-хуррамлик билан Қоровулбозордан хуш хабар эшитади. Фарғона водийсини довруғини оламга ёйиб Асакадан замонавий автомобиллар карвони йўлларни безамоқда. Тўйтепада ишлаб чиқарилаётган матолар жилоси дил тортади. Мамлакатимиз билан Фарғона водийсини олтин камарига айланиб бораётган «Қамчиқ» довонига бир чиқинга, мустақил юртимиз йўлсозлари нақадар қудратли имконларга эга эканига амин бўласиз.

Шарқнинг машъали деб аталмиш шаҳри азим Тошкентни бир айланинг, олам аҳлини лолу ҳайрон қиладиган замонавий бинолар қаддига боқиб кўнглингиз ғурурларга тўлади. Мустақил Узбекистонимиз деҳқони меҳнатсуяр, илмлиси жаҳонгашта, тадбиркори зукко, оналари меҳрибон, болалари суюкли, юртбошиси халқпарвар, келажаги буюк Ўзбекистон фуқаросиман десангиз минг карра ҳақлирсиз!

Бор-йўғи олти йил, холос. Қайсидир бир юртларда олти йилда бир туп дарахтни экиб кўкартиришни уддасидан чиқолмай, биноларнинг борини бузиб, янгисини қуролмай доғда. Узбекистон байроғини мағрур кўтариб жаҳон дарвозаларидан қаддини тик тутиб кириб бораётган ўзбекка барча ҳавас нигоҳини қадамоқда. Ҳасадгўйлар ўз ёғига ўзи қоврилмоқда. Айтганидан адашиб, бузуқ ниятларини ошкор этиб, баланд тоққа кесак отмоқдалар...

Танлаган йўлимиз нурли, чароғон. Мамлакатимиз ҳукумати фуқароси манфаати йўлида борини аямай, йўғини яратиб жон чекмоқда. Ҳар ой, ҳар ҳафта қайсидир бир вилоятда, бир туманда мамлакатшумул қувончли воқеалар содир бўлмоқда. Завод-корхоналар пештоқида озод юрт байроғи ҳилпирамоқда.

Сирдарё вилоятида ҳам тарихий-савобли қадамлар қўйила бошлаганидан қувонмай бўладими? Инсон манфаатлари йилида 203,5 минг квадрат метр уй-жой қурилиши режалаштирилганининг ўзи тахсинга лойиқ. Бозор шароитида оила уй олиб, янги хонадонга кўчиб кириб, дуоларга қўл очганда ташаббускорлар ҳақига савоблар ёғилаверади. Йил охиригача 2422 ўқувчига мўлжалланган мактаблар қурилиши кўзда тутилган. Мана беш ойда Гулистон шаҳрида 320 ўринли янги мактаб ишга тушди.

Сирдарё тумани Сирдарё жамоа хўжалигида 50 қатновга мўлжалланган янги қишлоқ даволаш пункти очилди. Президентимизнинг аҳолини тоза ичимлик суви ва табиий газ билан таъминлаш борасидаги фармонларини тўлиқ ҳаётга тадбиқ этиш учун дастур асносида иш олиб борилмоқда. Йил охиригача 250 километрдан ортиқ газ тармоқлари ишга туширилади. Йилнинг дастлабки уч ойининг ўзида 21 километр газ тармоқлари фойдаланишга топширилди, яна 44,4 километри эса тайёр ҳолга келтирилди. Биринчи чоракда минг метрдан ортиқроқ ичимлик суви тармоқлари ишга тушди.

Вилоят ҳокими Уктам Исмоиловнинг ташаббуси билан шу кунгача замонавий йўсинда, миллий ҳунармандчиликни сингдирган ҳолда 14 та деҳқон бозори қурилди. Яна учтаси шу кунларда деҳқонлар хизматида бўлади.

Аҳолига алоқа хизмати маданияти даражасини кўтариш мақсадида беш юз белгили учта телефон станцияси ишга туширилиш арафасида. Деҳқонобод ер ости сув ҳавзалари қурилишининг биринчи ва иккинчи навбатларини давом эттириш учун давлат бюджетидан 60 миллион сўм маблағ ажратилган. Ҳозир бу жабҳада ишлар қизигандан-қизиган.

Меҳрга муҳтожлар, ногиронлар, етим-есирларга меҳрибонлик қилиш катта савоб. Вилоят марказида, «Ногиронлар саломатлигини тиклаш маркази» қурилиши мустақиллик байрамининг олти йиллиги кунида ниҳоясига етказилади. Дардманд кўнгиллар малҳам топади. Гулистондаги «Баҳор» хўжалигидаги «Меҳрибонлик уйи»га қўшимча бино қуриб берилади. Бу борада қурилиш ишлари авжига минган.

Бугун Сирдарё йўлларида ҳам ўзгаришлар катта. Ободонлаштириш, кўркамлаштириш, йўл ёқаларига жило бериш, равонлаштириш кенг миқёсда бормоқда.

Вилоят туман ва шаҳарлари ҳудудларидан ўтувчи «Катта-Ўзбек тракти» магистрал йўли бўйида биноларни меъморий қиёфасини яхшилаш ҳамда қишлоқ инфраструктурасини ривожлантириш бўйича гуруҳ мунтазам иш олиб бормоқда.

Тошкентдан вилоятга кириб келишдаги ёзувлар, панолар янгиланди, майдончалар ободонлаштирилмоқда. Чегарада меҳмонларни кутиб олиш жойи ва меҳмонхона комплекси қурилмоқда. Йўл четидаги боғлар тартибга келтирилди. Йўл ёқаларидаги барча қуриган дарахтлар олиб ташланди, қолганлари шакл берилиб, парваришланмоқда.

Муқаддас ҳадисларимизда йўллар қуриш, кўприклар бунёд этиш нақадар савоб экани зикр этилган. «Сирдарёавтойўл» давлат ҳиссадорлик бирлашмаси азаматлари йўл қуриш жабҳасида бугунгидек кенг миқёсда иш юритилганини эслолмайдилар. Йўлларни мукаммал, ўрта, жорий таъмирлаш ишлари қизғин.

— «Тошкент-Душанба» йўлининг Сирдарё кўприги олдидан то Гулистон шаҳригача бўлган эллик километр узунликда таъмирлаш, қайта қуриш, ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишлари амалга оширилмоқда, — дейди «Сирдарёавтойўл» давлат ҳиссадорлик жамияти раиси Назир Шосаидов. — Бирлашма йўл хўжаликлари Сирдарё, Бахт, Гулистон шаҳарлари ичидан ўтган қисмларини қайта қуриб, биринчи тоифа йўл даражасига келтирмоқда. Йўлнинг Сирдарё шаҳри қисмида йўл қопламасини кенгайтириш, сув новларини ўрнатиш, пиёдалар йўлакчасини темир бетон билан қуриш, электр ёриттич ускуналарини ва газ қувурларини қайта ўрнатиш, деворларни таъмирлаш ва янгидан қуриш ниҳоясига етмоқда. Айниқса, бир неча километрли пиёдалар йўлаги қурилгани ҳаракат хавфсизлигини таъминлашда муҳимдир. Гулистон шаҳри қисмида эса кабелларни бошқа жойга кўчириш, йўл кенгашига халақит берадиган иншоотларни олиб ташлаш, ёнилғи қуйиш тармоғини қайта қуриш, йўлнинг тупроқ қатламини кўтариб йўл асосини тайёрлаш, темир бетон тўсиқлар ўрнатиш ишлари авжида.

«Чеҳра» кафеси олдидаги кўприкни кенгайтириб, қайта қуриш ишлари бошланди. Темир бетон қозиқлар қоқилди. Сирдарёга тез-тез ташриф буюриб, барча ишларда «Узавтойўл» концерни бошлиғи Муродил Абдуллаев йўл йўриқлар кўрсатиб, амалий ёрдам бермоқда.

Сирдарё шаҳри ҳудудида йўл қураётганлар ҳузуридамиз. —Тошкент шаҳар йўл қурилиши трестидан ёрдамга келдик, — дейди «Тошкент йўл қурилиш» терести бошқарувчиси Риҳсивой Каримов. — Энг замонавий асфальт ётқизиш механизмлари ва малакали йўлсозлар билан сирдарёликларга камарбастамиз. Бири ўн етти ярим, иккинчиси етти тонна оғирликдаги Швециянинг «Дунапак» асфальт текислаш техникаси тиним билмайди. Бир кунда 350-360 тонна асфальт ётқизилмоқда. Асфальт ишлаб чиқариш корхоналари иш унумини оширса бундан ҳам кўпроқ ётқизиш имкони буларди. Немис ишбилармонлари яратган «Фогель-2000» маркали агрегат бирваракайига 8 метр энликда асфальт ётқизиб иш унумига-унум, сифатига-сифат қўшмоқда.

Йўл қурувчиларга уч маҳал иссиқ овқат берилаётир. Йўлсоз ҳайдовчилар Шамсиддин Тошпулатов, Ҳамид Солихов, Виктор Леденёв, Александр Далоновлар ёзнинг жазирамасию асфальтнинг тафтига бардош бериб меҳнат қилмоқдалар. Участка бошлиғи Баҳодиржон Мусаевнинг таъкиллашича, йўлсозлар хизматларига яраша рағбатлантирилаётирлар, ҳар ойда 7-8 минг сўмдан маош олмоқдалар. Улар маданий ётоқ жойлари билан таъминланган. Ишдан сўнг ҳордиқ чиқаришлари учун шароит мавжуд.

Суратда: янги яратилган техника муаллифи, тажрибали муҳандис, «Сирдарёавтойўл» давлат ҳиссадорлик бирлашмаси раиси Назиржон ШОСАИДОВ.

Давлат автомобил назорати нозирига нималарнидир уқтираётган милиция полковниги ёнига бордик. Суҳбатдошимиз вилоят ички ишлар бошқармаси Давлат автомобил назорати бўлими бошлиғи Заҳриддин Муҳиддинов берган маълумотларга қараганда, ҳаракат хавфсизлигини таъминловчи йўл белгиларини ўрнатиш, йўл ҳолатини ўрганиш, йўл четларига лотоклар қўйиш, пиёдалар йўлакчалари қуриш сифатига алоҳида диққат эътибор қаратилмоқда. Бунёдкорлик ишлари давом этаётган йўлларда ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш учун ДАН ходимлари кеча-кундуз навбатчилик қилишмоқда. Бугунгача вилоятда замонавий, ҳаракат хавфсизлигига даҳл қилмайдиган 32 та автобекат қурилди. Хоразм, Самарқанд ва Ургутдан келган ҳунарманд усталар меъморий усулда автобекатларни қуришда ёрдам бердилар.

Вилоят ҳокимияти қурилиш ва транспорт бўлими бошлиғи Эдуард Мусаев сирдарёлик йўлсозларнинг ихтирочилик маҳоратлари хусусида алоҳида тўхталди. Улар яқинда асфальт текислайдиган янги техника яратдилар. Ҳужжатлар тайёрланиб муаллифлик ҳуқуқини берувчи идораларга юборилди. Бу янги техникага қизиқувчилар кўпаймоқда. Биз ҳам ҳокимлик вакили билан ихтирочилар яратган техниканинг ишлашини кўздан кечириб қониқиш ҳосил қилдик. Илм-фанга, замонавий технологияга асосланиб иш юритган асло кам бўлмайди.

Сирдарёдан қайтар эканмиз, чўлни бўстонларга айлантираётган, турмушни фаровонлаштиришга ҳисса қўшаётганлар шаънига илиқ сўзлар айтишга аҳд қилдик. Яхшилардан қурган биноларию, очган йўллари, яратган боғлари қолди-да. Истиқлолнинг иқболли йўлларида илдам бораётган сирдарёликларнинг хирмонларига яратганнинг ўзи барака берсин. Мустақил юртимиз осмонида озодлик кабутарлари қанот қоқаверсин.

Дилмурод ҚИРҒИЗБОЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» махсус мухбири.

Суратда: сирдарёлик йўлсоз ихтирочилар яратган асфальт текисловчи янги техника иш устида.

Неъматлар шоҳи нондир. Нонни нон қиладиган эса тандир ҳисобланади. Дунёдаги энг маззали ширмой, бўрсилдоқ нону мазали қат-қат патирлар фақат тандирда ёпилади. Тандирнинг асл Ватани эса кўҳна—Туркистондир. Бу муқаддас заминда яшаган тандирсоз усталар асрлар оша ўз маҳоратларини ошириб, касб-ҳунарларини авлоддан авлодга мерос қолдиришган. Уйчилик тандирсоз уста Абдулла Турсунов ана шундай беназир мерос ворисларидан. Эҳ-ҳе отахон ясаган тандирлар қанча тўйларни обод қилиб, неча минг хонадон аҳлига насиба улашган. Ўттиз йилдирки, Абдулла ота тандир ясайди, ҳар бир уйда тандир қуриб бераркан, «тандирингиз нонга, уйингиз фарзандга тўлсин. Тўйларингизда хизмат қилайлик!» деб ният қилади. Ниятни уни эзгуликка бошлаб, эл ҳурматига мушарраф этади. Эл олқишига сазовор қўли гул уста эса ўнлаб шогирдлари тимсолида юксалиб, камол топиб бораверади.

СУРАТДА: Уйчи туманидаги Беруний номли жамоа хўжалиги тандирчилик цехи устаси Абдулла Турсунов.

Аҳмадали ЮСУФБОЕВ олган сурат.

ЕРИ ОЛТИН, СУВИ ГАВҲАР ДИЁР

Назарбеклик Уринбой ота Каримшоевни халқ селекционери дейишади. Чунки бу табаррук отахон неча ўнлаб янги навлар яратганлар. Май ойида пишадиган қовун-тарвузлар, футбол тўпидек келадиган помидор, мўл ҳосил тугадиган, тез сарғаймайдиган бодринг навлари шулар жумласига киради.

Жаҳонда энг кўп алкалоидларни топишга муваффақ бўлган академик Собир Юнусовнинг таъбири билан айтганда, Уринбой Каримшоев бутун бошли лобаратория, илмий-тадқиқот институтлари уддалаши қийин бўлган ишларни бир ўзлари бажара олган. У яратган ажойиб янги навларга хориж мамлакатларидаги кўплаб олимлар, ишқибозлардан юзлаб мактублар келган. Улар аксарият янги нав уруғдан юбориш, маслаҳатлар бериш ҳақида. Сахий деҳқон уларнинг илтимосларини қондиришга ҳаракат қилади.

Иккинчи жаҳон урушидан ногирон бўлиб қайтган, ҳаётнинг аччиқ-чучукларини кўп татиган Уринбой ота саксон ёшни қоралаб қолган бўлсалар-да тиниб-тинчимайдилар. Унинг томорқаси тажриба майдонига ўхшайди. Турфа экинлару дарахтлар дейсизми, ҳаммасидан бор.

Тажриба, таклиф

Зангиота туманидаги бу хонадонга кўп борганман. Ҳовлига кираверишингиз билан дастлаб икки эгат саримсоқпиёз кўзга ташланади.

— Бунинг ўз тарихи бор, — дея тушунтирди Уринбой ота — Йили эсимда йўқ, Шароф Рашидов Сурияга бориб келганларида «шу сара саримсоқ пиёзни Уринбой акага бериб қўйинглар» деб юборган эдилар. Шу-шу авайлаб асрайман, кўпайтираман, яқинларимга ҳам ундан берганман. Қаранг, гулсафсардек баланд ва кенг баргли ўсимлик томорқага файз бахш этиб турибди.

Уринбой ака оиласи, бу минг дардга даво неъматни хуш кўради, суюб истеъмол қилишади, Сурия саримсоғи йирик ва ҳосилдор, узоқ сақланади, у ҳосилдан бу ҳосилгача ўсиб кўкариб кетмасдан янгидек тураверади.

Табаррук инсон, Шароф ака ишлари кўп бўлса ҳам одамларни кузатиб, йўқлаб юрар эди.

Бир гал Шароф ака Африкадан ичи гилосдек қизил йирик тарвуз уруғларини икки илмий-тадқиқот институтига ва Уринбой акага бериб юборган. Кейинги йил Уринбой ака ўша уруғлардан етиштирган қучоққа сиғмас тарвузларни кўргазмага олиб борган. Икки илмий-тадқиқот институти эса «бизнинг обҳавога тўғри келмади, ўсмади» деб жавоб қилган.

Кези келганда шуни айтиб ўтиш керакки, Уринбой ота қўли билан май ойида пишиб етилган қовун-тарвузларни ҳатто чет эллик муътабар кишилар ҳам истеъмол қилишган. Келинг, бозор иқтисодиёти шароитида оила дастурхонига барака киритаётган эгатларга яна қайтайлик. Саримсоқпиёзнинг ёнидаги эгатда пиёз қайнаб ётибди. Ҳар донаси пиёладек-пиёладек йирик бўлиб, ердан бўртиб чиқаётганга ўхшайди.

— Бу қизим Мастуранинг топилмаси, — дейдилар Уринбой ота. Бир йили Тожикистонга борганда олиб келганди. Ниҳоятда ҳосилдор экан, сақлаб келяпмиз...

Уринбой отанинг айтишларича, бу нав ҳозирча ярим сотихга экилган. Гектарига айлантирилса, 120 тоннадан ҳосил олинмоқда.

Баъзан одамлар томорқадан қойил қилиб бир марта ҳосил ҳам ола олмайдилар. Уринбой ота йилига уч-тўрт ҳосил оладилар. Қандай қилиб дерсиз. Картошка экилгач, орасига эртаги редиска сепилган эди. Редиска йиғиштириб бўлингач, картошка етила бошлади. Яна қандай денг, «Киев», «Беларусь», «Нива» ва яна уч хил голландия навлари. Қайси нав тезпишар, ҳосилдор бўлса, экишга олиб қолинади. Кейинги йил яна бошқа навлардан топиб синовга экилади.

— Картошкани кўпайтириш учун бизда ҳамма шароит бор, — дейди Уринбой ака. Баъзилар уруғлик йўқ, етишмайди, иссиқ иқлимда уруғ тез айнийди, дейишади. Мен бунга қўшилмайман. Тошкент вилоятидаги салқин Бўстонлиқда уруғчилик хўжаликларини ташкил этиш мумкин. Бошқа қатор вилоятларда ҳам бундай туманлар бор. Омилкорлик билан иш олиб борилса, деҳқонларимиз Узбекистонни таъминлаб, ортганини қўшни давлатларга элтиб, сотишлари мумкин. Голландияда 4 фоиз аҳоли қишлоқ хўжалиги билан шуғулланади ва улар ўз юртини таъминлаб, қанча мамлакатларга қишлоқ хўжалик маҳсулотларини жўнатади. Мен кўп деҳқонларни биламан, жуда билимдон, ғайратли, улар. Еримиз эса олтин, суви гавҳар. Биз ҳатто апрель ойида картошка етказиб ўша Голландияни лол қолдириб, чет элга чиқаришимиз мумкин. Мана сизга қўш даромад, валюта, бойлик...

Картошка пайкалига ёнма-ён хандалакзор тушган. Бу Уринбой ака ҳаётида яна ўзгача сурурга эга. Унинг бир неча хил нави бўлиб, ҳаммасини Уринбой ака ва қизлари Мастура бирга яратганлар. Бу навларни яратиш учун миришкор деҳқон умрининг деярлик ярмини сарфлаган.

Атрофга назар ташлайман. Уринбой Каримшоев томорқалари худди тажриба майдонига, ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида ердан унумли фойдаланиш учун, ҳар қандай оила учун намуна марказига ўхшайди. Чор-атрофга яна назар ташлайман. Умрдошлари унга яқин хил кўклардан узиб олмоқдалар, қизлари Мастура гулкарамга сув қуймоқда, набираси Баҳодир чамандек очилган гулларни чопиқ қилмоқда.

Ажиб, гўзал манзара!

Будир ПЎЛАТОВ.

ЯНГИ УСУЛНИ ЎЗЛАШТИРИБ ОЛИШДИ

Рўзибой Матчонов Элликқалъа туманидаги «Қирққизобод» фермерлар уюшмасида энг ёш, бош фермерлардан бири. Унга қарашли 66 гектар майдон 10 фермерга бўлиб берилган. Иш шартнома асосида олиб борилаяпти. Заршунослар бу йил ҳар гектардан 55 центнердан хирмон кўтариш иштиёқида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. 56 гектар ерга Андижон усулида уруғлик плёнка остига қадалганди. Ҳозир ниҳолларга ишлов бериш агротехника қоидалари асосида олиб бориляпти.

Бунда О.Жумадурдиев, Т.Қобулов ва Н.Сафарбоев каби механизаторларнинг хизматлари катта. Жамоада пахтачилик билан бир қаторда бошқа экинлардан ҳам мўл ҳосил олиш учун барча имкониятлардан оқилона фойдаланилмоқда. Ҳозир 10 гектар тераксзор, 6 гектар мевали боғ, 8 гектар беда, 3,8 гектар сабзавотнинг ривожи яхши. Бу борада жамоа аъзоларидан М.Абдураимов, Д.Отажонов, Я.Сейдуллаев, И.Мадаминова, Ж.Худойберганов, Р.Ниёзимбетовлар ибрат кўрсатяпти.

Б.ДЎСТЧОНОВ.

ТОШ УСТИДА ГУЛ

Яккабоғликлар Қўчқор ака Жавлиевни қўли енгил шифокор сифатида танишади. Умрининг 30 йилини эл соғлиғи йўлида бахшида этган бу инсон ногиронлигига қарамай, бундан тўрт йил илгари қўл арава билан тупроқ ташиб, бир вақтлар дарё ўтган Қўштегирмон қишлоғи ўртасидаги тошлоқ жойларни обод этишга киришди. Ўша йилнинг ўзида 10 сотихга яқин ерга дарахт ўтқазди. Кўчатлар остига картошка, сабзи, пиёз ва бошқа сабзавотлар экиб, болалари билан меҳнат қилиб, яхшигина даромад ҳам олди. Аммо айрим кишилар «Қўчқор ака шу ҳолингизда оғир ишни уддалай олмайсиз, кейин ўйлаб кўринг, тошнинг устида ҳам бирон нарса ўстириб бўлармикан», дея унинг шаштини сўндирмоқчи ҳам бўлишди.

Тўғри, ногирон киши учун бу юмушлар осон кечмади. Мана, бир неча йилдирки, ташландиқ ердан олинаётган сабзавот маҳсулотлари Қўчқор ака рўзғорини обод қилиб, ҳамқишлоқларининг ҳам дастурхонига файз киритаётир.

— Ҳа, кўз қўрқоқ, қўл ботир, — дейди Қўчқор ака Жавлиев. — Ўз меҳнатим натижасида мана бугун бола-чақаларим билан ҳузур-ҳаловат кўриб, беками-кўст яшаяпмиз. Оиладаги 10 жон шу ерда етиштирилаётган ҳосил билан кун кечиришмоқда.

«Қўлдан берганга қуш тўймайди», дейди ота-боболаримиз. Меваларнинг олди ҳосилга кирди. Яна икки йилдан кейин тонналаб мева етиштирамиз. Айни кунда ҳовлимиздаги эски томорқамда ҳам олма, ўрик, шафтоли, узум, гилос каби ўнлаб турли хил мевалар шохини кўтара олмай ҳосил қилган. Уларнинг биттасини нобуд қилмай қоқи, мураббо, компот тайёрлаймиз. Умуман оила аъзоларимиз билан қишда ҳам, ёзда ҳам мева-чеваларни бозордан сотиб олмаймиз. Буларнинг ҳаммаси ўз томорқамиздан чиқади.

Дарҳақиқат. Қўчқор ака Жавлиев бозор иқтисоди даврида барча имкониятларини ишга солиб, бозорларимиз тўкинлигини, ободлигини таъминоти учун тиниб-тинчимасдан ҳалол меҳнат қилаётир. Фидойи бу инсоннинг яна бир яхши хислати адолатпарвар, тўғри сўзлигидир. Қўчқор ака айни вақтда бемор ҳамқишлоқларига биринчи тиббий ёрдамини кўрсатиб, эл олқишига сазовор бўлаётир.

Хайрулла ТЎРАЕВ.

«Qishloq hayoti» ko'ngillarga orom va quvonch tilaydi

Ойнаи жаҳонда

30 июнь—6 июль

ДУШАНБА, 30

I

6.30 «Ассалом, Узбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 Каттақўрғон тумани «Зарафшон» халқ ансамблининг концерти.
9.00 «Узбектелефильм» намойиш этади: «Биз танлаган касб».
9.30 «Сирли сандиқ». Телевизион ўйин.
10.00 Янгиликлар.
10.05 Михаил Супонин. «Кел, дуст бўлайлик». Йўлдош Охунбобоев номидаги Республика Ёш томошабинлар театрининг спектакли.
11.10 «Ҳамкорлик ришталари».
11.35 «Фил полвон оғриб қолди», «Жасур бўлиш осонми?» Мультфильмлар.
11.55 «Спорт масканларида».
12.20 Болалар учун концерт.
12.45 «Кин-дза-дза». Бадиий фильм. 1-серия.
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 15.10 «Кин-дза-дза». Бадиий фильм. 2-серия.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Болалар учун. «Умид учқунлари».
18.35 «Биламиз-у, аммо..»
18.55 «Қўшиқ ёзувчи шоирлар». Ориф Одилхонов.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 Мумтоз наволар.
21.35 «Саҳна ҳаёти». Олим Хўжаев номидаги Сирдарё вилоят театрининг «Амир Темур» спектакли ҳақида.
22.05 «Ватанни севмоқ иймондандир». Публицистик кўрсатув.
22.40 Телетомошабинларнинг талабларига биноан. «Виждон». Телесериал. 4-серия.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Олам ва одам».
00.20—00.25 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Кундалик.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 «Спорт қитъаси».
18.45 «Ғайритабиий олам».
19.00 «Мак ва Матли». Қизиқарли дастур.
19.20 «Услуб».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.15 «Кинонигоҳ».
22.05 Кундалик.
22.15 «Бебаҳо лаҳзалар».
22.25 «Спорт қитъаси».
22.55 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.45—23.55 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар.
*
17.20 — 20.35 Россия жамоат телевидениеси.
*
20.35 «Кругозор». Тележурнал.
*
21.00 — 21.30 Россия давлат телевидениеси.
*
21.30 «Ҳазил». Қисқа метражли бадиий фильм.
22.00 Эълонлар.
22.05 «Канизак Изаура». Телесериал (Бразилия).
22.35 «Мовий қуш». Телефильм.
23.00 — 23.20 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Кўрсатувлар анонси.
18.50 «Мультькарусель».
19.05 Эълонлар.
19.10 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.35 «Тасвир».
19.40 «Сўз — сизга».
19.50 «Жаҳон».
20.10 «Авторейд».
20.20 Эълонлар.
20.25 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал.
21.15 «Спорт-тайм».
21.45 «Ракурс».
22.15 «Аел».
22.45 «Дидар».
23.15 — 23.25 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 1

I

6.30 «Ассалом, Узбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Олам ва одам».
9.00 Биржа ва банк хабарлари.
9.15 «Виждон». Телесериал. 4-серия.
10.00 Янгиликлар.
10.05 Болалар учун. «Қувноқ ёз».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 «Абитуриент-97». Она тили.
11.00 Инглиз тили.
*
11.30 М. Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваторияси чангчилар ансамблининг концерти.
12.00 «Эзгуликка йўғрилган умр». Телеочерк.
12.15 «Узбектелефильм» намойиш этади: «Тошкент, янги шаҳар».
12.25 «Мозий жавоҳирлари». Ат-Термизий мақбараси.
12.40 «Оқ қоплоннинг зурриёти». Бадиий фильм. 1-серия.
14.00—14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Болалар учун. «Қўнғироқча».
18.30 «Тилга эътибор».
18.55 «Европа таассуротлари».
19.10 «Замон билан ҳамнафас».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Тафаккур ёлқинлари».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Тўртинчи ҳокимият».
21.20 «Япония ҳақида ҳикоялар».
21.40 Узбекистонда хизмат кўрсатган артист Олимжон Орифжонов куйлайди.
22.00 «Вазият». Публицистик кўрсатув.
22.10 Ш. Холмирзаев. «Қадимда бўлган экан». Видеофильм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Узбектелефильм» намойиш этади: «Замин қалбига қулоқ тут».
00.20—00.25 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Кундалик.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.45 «ТВ плюс...»
19.00 «Нафис мажлислар».
19.15 «Мусиқий шарҳ».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.10 «Кинонигоҳ».
23.00 Кундалик.
23.10 «Авлодимиз».
23.25 «Спорт қитъаси».
23.45 «Акс».
00.05— 00.20 « ТВ плюс...»
00.20 Кундалик.

III
*
17.15 Янгиликлар.
6.30 — 8.00, 17.20 — 20.35 Россия жамоат телевидениеси.
*
20.35 «Туш» катталар учун мультфильм.
*
21.00 — 21.30 Россия давлат телевидениеси.
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Олғир товламачилар». Бадиий фильм (АҚШ).
23.15 — 23.35 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Кўрсатувлар анонси.
18.50 «Мультькарусель».
19.05 Эълонлар.
19.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.00 «Сен ҳақингда ва сен учун». Ахборот-дам олиш дастури.
20.15 Эълонлар.
20.20 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал.
21.10 «Солиқлар ҳақида сабоқлар».
21.25 «Очиқ дарс».
21.55 «Игротека».
22.20 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.50 — 23.00 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 2

I

6.30 «Ассалом, Узбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Мусиқий хазина. «Эшвой».
8.55 «Узбектелефильм» намойиш этади: «Шарқ зарчашмаси».
9.10 «Таълим — тараққиёт пойдевори».
9.35 «Қизиқарли учрашувлар». Анвар Обиджон.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Оламни асранг».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 «Абитуриент-97». Математика.
11.00 Янги алифбони урганамиз.
*
11.30 Эртаклар яхшиликка етаклар. «Малика ва Шаҳзода». Телетеатр.
12.05 Узбекистон телерадиокомпанияси бадиий жамоалари яккахонларининг концерти.
12.40 «Оқ қоплоннинг зурриёти». Бадиий фильм. 2-серия.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Танаффус». Мультфильм.
18.20 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадур...»
18.25 «Қишлоқ ҳаёти». Тележурнал.
18.45 Эстрада тароналари.
19.05 Сиёсий партиялар ва ҳаракатлар: «Маслак ва мақсад».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Автоолам».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
21.20 «Тест — адолат мезони».
21.50 «Санъат дўстликка чорлайди». Чарльз Анстбакер Узбекистонда.
22.20 «Истиқлол рамзи».
22.35 «Виждон». Телесериал. 5-серия.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Галатепалик авлиё». Қисқа метражли бадиий фильм.
00.20 — 00.25 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Кундалик.
18.10 Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.45 Классик куйлар кечаси.
18.55 «Спорт қитъаси».
19.05 «Дойче-Велле» тақдим этади...
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.10 «Кинонигоҳ».
22.40 Кундалик.
22.50 «Спорт қитъаси».
23.20 — 00.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.15 Янгиликлар.
*
6.30 — 8.00, 17.20 — 20.35 Россия жамоат телевидениеси.
*
20.35 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт дастури.
*
21.00 — 21.30 Россия давлат телевидениеси.
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Канизак Изаура». Телесериал.
22.35 УзТВ хазинасидан. «Рақслар гулдастаси». Фильм-концерт.
23.00 — 23.20 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Саҳий хонадонда».
20.00 «Спортлото».
20.10 Эълонлар.
20.15 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал.
21.05 «Автосалтанат».
21.15 «Мезон».
21.35 «Ҳуқуқ ва бурч».
21.55 «Нафосат гулшани».
22.25 «Таклифлар ва ташрифлар».
22.55 «Экстремал ўйинлар».
23.45 — 23.55 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 3

I

6.30 «Ассалом, Узбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Узбектелефильм» намойиш этади: «Мусиқа масканида бир кун».
8.55 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
9.15 «Виждон». Телесериал. 5-серия.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Дорбозлар». Қўқон шаҳридаги дорбозлар ва қўғирчоқ театрлари фестивали.
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 «Абитуриент-97». Физика.
11.00 «Узбек тилини ўрганамиз».
*
11.30 «Санъат дўстликка чорлайди». Чарльз Ансбакер Узбекистонда.
12.00 «Маърифат маскани». Сирғали туманидаги молия-иқтисодиёт коллежи ҳақида.
12.30 «Яланғоч аёл портрети». Бадиий фильм.
14.00—14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Қўшиғим, жон қўшиғим».
18.35 «Эл тинчлиги йўлида».
19.05 «Ғазалхон ёшлигим».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Юзма-юз».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Туркистон — умумий уйимиз».
21.20 «Мумтоз наволар».
21.35 «Маърифатнома».
22.15 «Истиқлол тафаккури».
22.35 УзТВ хазинасидан. «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Мовароуннаҳр». Телефильм.
00.25—00.30 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Ёрилтош». Мульттўплам.
9.20 «Спорт қитъаси».
9.30 «Ғайритабиий олам».
9.45 «Мак ва Матли». Қизиқарли дастур.
10.05 «Услуб».
10.10 «Нафис мажлислар».
10.25 «Мусиқий шарҳ».
10.35 «Авлодимиз».
10.50 «Акс».
11.10 «ТВ плюс...»
11.25 «Кўнгил кўнгилга пайванд».
11.55 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
12.15—14.05 «Кинонигоҳ».
* * *
18.00 Кундалик.
18.10 Бугун пайшанба дастурида.
18.15 Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.40 «Сувости дунёси».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «7 дан 70 гача».
21.25 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
21.45 Кундалик.
21.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 «Кинонигоҳ».
23.50 «Спорт қитъаси».
00.10—00.20 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар.
*
6.30 — 8.00, 17.20 — 20.35 Россия жамоат телевидениеси.
*
20.35 «Хилол» студияси намойиш этади: «Замонавий дизайн».
*
21.00 — 21.30 Россия давлат телевидениеси.
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Худди ота-боладек». Бадиий фильм (АҚШ).
23.00 — 23.20 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00 Эълонлар.
19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.55 «02» тулкинида».
20.10 Эълонлар.
20.15 «Эльдорадо». Телесериал.
20.45 «Америкага бир назар». АҚШ Мустақиллиги кунига.
21.15 «Жаҳон дурдоналари».
21.45 «Интер-спорт».
21.55 «Каталог».
22.05 «Минг бир маслаҳат».
22.20 «Чинор».
22.50 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
23.20 — 23.30 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 4

I

6.30 «Ассалом, Узбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Узбектелефильм» намойиш этади: «Гуллар юртининг дурдоналари».
8.35 «Юзма-юз».
8.55 «Маърифатнома».
9.35 «Халқ ижодиёти». Сибизға садолари.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Бугуннинг ўйлари». Публицистик кўрсатув.
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 «Абитуриент-97». Кимё.
11.00 «Абитуриент-97». Умумий биология.
*
11.30 «Кичкинтой устахонаси».
11.50 С. Абдулла. «Тоҳир ва Зуҳра». Йўлдош Охунбобоев номидаги Андижон вилоят театрининг спектакли.
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 14.50 Футбол. Узбекистон чемпионати «Насаф» (Қарши) — «Хоразм» (Урганч).
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Табиат алифбоси».
18.30 Футбол. Узбекистон чемпионати. «Пахтакор» (Тошкент) — «МХСК». «Пахтакор» Марказий ўйингоҳидан олиб кўрсатилади. 1-тайм.
19.15 «Ахборот» (рус тилида).
19.30 Футбол. Узбекистон чемпионати «Пахтакор» (Тошкент) — «МХСК». 2-тайм.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Иқтисод алифбоси».
21.30 «Мақом кечаси». Юнус Ражабий номидаги мақомчилар ансамблининг концерти.
22.05 «Таҳлил». Публицистик кўрсатув.
22.30 «Мен қайтиб келгунча». Катталар учун мультфильм.
22.40 «Виждон». Телесериал. 6-серия.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Қалдирғоч». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
00.35 — 00.40 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Ёрилтош». Мульттўплам.
9.15 «Ором онлари».
9.20 «Кўзмунчоқ».
9.35 «Кулгу дарғалари».
9.55 «Қўшиқлар жилоси».
10.10 «Жозиба».
10.25 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
10.50 Видео—»О».
12.20—12.50 «Спорт қитъаси».
* * *
18.00 «Даракчи».
18.10 Эълонлар.
18.15 «Бор экан-да, йўқ экан...»
18.30 «Телевидение ва театр».
18.45 «Ханда дўкони».
19.05 «Бугун кино оқшомида».
19.10 Эълонлар.
19.15 «Ахборот» (рус тилида).
19.30 Эълонлар.
Ёшлар дастури:
19.35 «XXI аср авлодлари».
«Сиз севган оҳанглар».
«Спорт курраси».
«Камолот».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.10 «Кинонигоҳ».
23.00 «Сизлардан ишорат». Мусиқий дастур.
23.30 — 00.20 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.15 Янгиликлар.
*
6.30 — 8.00, 17.20—20.35 Россия жамоат телевидениеси.
20.35 «Мусиқа ҳамма учун».
*
21.00—21.30 Россия давлат телевидениеси.
*
21.30 «Шоирлар хиёбони». Телефильм.
22.00 Эълонлар.
22.05 «Канизак Изаура». Телесериал.
22.35 Ирина Понаровская куйлайди.
23.00—23.20 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Умид чечаклари».
20.00 «Шаҳрим—фахрим».
20.30 «Монитор-Осиё».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Эльдорадо». Телесериал.
21.50 «Бу бўстон аро».
22.20 «Латофат».
22.50 «Азизим».
23.20—23.30 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 5

I

6.30 «Ассалом, Узбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Куйла, ёшлигим». Мусиқий дастур.
9.00 «Бир том остида». Мультфильм.
9.15 «Виждон». Телесериал.6-серия
10.10 «Шоҳрух клуби».
«Ёшлик» студияси намойиш этади:
10.30 «Баҳс».
10.50 «Таниш ва номаълум».
11.10 «Цирк! Цирк! Цирк !»
11.40 «Дардингизга малҳам бўлайин».
12.00 Мустақиллик кубоги. Бокс бўйича халқаро турнир.
13.00—14.35 «Нозигойим». Бадиий фильм.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Мультолам».
18.20 «Қишлоқ ҳақида ўйлар».
18.40 «Санъат олами». Узбек кулолчилиги.
19.00 «Фан уфқлари».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Узбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Жаҳон спорти янгиликлари».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Узбекистоннинг янги тарихи».
21.30 Санъат усталарининг концерти.
22.00 Диққат, премьера: Ю. Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 40-қисм.
22.35 «Сеҳрли шуъла».
«Тунги ёғду».
Дам олиш дастури:
23.05 «Куй ва тасвир».
23.25 «Зита ва Гита». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.

II

9.00 «Бор экан-да, йўқ экан...»
9.15 «Телевидение ва театр».
9.30 «Ханда дўкони».
Ёшлар дастури:
9.50 «XXI аср авлодлари».
«Сиз севган оҳанглар».
«Спорт курраси».
«Камолот».
10.40 «Сизлардан ишорат». Мусиқий дастур.
11.10 «Кинонигоҳ».
12.50—13.50 «Спорт қитъаси».
* * *
18.00 «Даракчи».
18.10 Эълонлар.
18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.30 «Шанба тақвими».
18.35 «Кўзмунчоқ».
18.50 «Ҳавас ТВ».
19.05 «Дубляж».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Олтин кент».
20.10 «Жозиба».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
«Шанба оқшоми».
Дам олиш дастури.
21.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
21.25 «Спорт қитъаси».
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.12 Видео — «О».
00.10—00.20 «Даракчи».

III

16.15 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
16.20 Болалар учун фильм. «Кичик бола туфайли катта ташвишлар».
*
17.25—20.35 Россия жамоат телевидениеси.
*
20.35 Эълонлар.
20.40 «Янги қасоскорлар». Телесериал (Англия).
22.20 «Геннадий Хазанов билан учрашувлар». 1-қисм.
23.00—23.10 «Узбектелефильм» намойиш этади: «Буёқлар жилоси».

IV

9.00 «Аэробика».
9.20 Эълонлар.
9.25 Кинонинг олтин асри. «Фанфан тюльпан». Бадиий фильм.
11.00 «Шанба эртаги».
12.00 «Спектаклдан сўнг».
12.30 «Учувчи шифокорлар». Телесериал.
13.15—13.35 «Корейс тилини ўрганамиз».
***
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00 Эълонлар.
19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.55 «Шанба оқшомида».
20.05 Эълонлар.
20.10 Кинонинг олтин асри. «Қум конлари генераллари». Бадиий фильм.
21.40 «Рақслар қанотида».
22.10 «Чинсен».
22.40 «Хит-коллекция».
23.10 «Бу ажиб дунё».
23.30—23.40 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 6

I

6.30 «Ассалом, Узбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 Болалар учун. «Қўшиқ байрами».
12.00 Ю. Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 40-қисм.
12.35 «Узбекистон спорти».
12.50 «Боболардан қолган бу наво». Фильм-концерт.
13.20 «Улан». Бадиий фильм.
14.55 — 15.45 «Болалигим — пошшолигим». Видеоканал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Чамандаги гуллармиз».
18.20 «Ёшлар билан».
18.40 «Баҳодир Шоҳ Зафар». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 5-қисм.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Бир ўлка-ки...».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Қўшиқ ва яллалар.
21.35 Х. Султонов. «Чангак». Видеофильм.
22.35 «Футбол майдонларида»
22.55 «Савойя»нинг ўғирланиши». Бадиий фильм.
00.20 Эълонлар.
00.25 «Ҳафтанома».
00.55—01.00 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Боланинг тили...»
9.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
9.35 Болажонлар экрани.
10.50 «Таянч».
11.10 «Мухлис ТВ-2».
11.25 «Умрбоқий мерос».
11.40 «Глобус».
12.05—13.45 Видео—»О».
***
18.00 «Даракчи».
18.10 Эълонлар.
18.15 «Боланинг тили».
18.30 «Ёрилтош». Мульттўплам.
19.00 «Табиат шифохонаси».
19.10 «Мухлис ТВ-2».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Қонун ҳимоясида».
20.10 Дилором наволар.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Глобус». Телеальманах.
21.30 «Мухлис ТВ-2».
21.45 «Мувозанат» — келгуси ҳафта тақвими.
22.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.15 Видео—»О».
00.05—00.15 «Даракчи».

III

17.25 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
17.30—20.50 Россия жамоат телевидениеси.
*
20.50 Эълонлар.
20.55 «Янги қасоскорлар». Телесериал.
22.35 «Геннадий Хазанов билан учрашувлар». 2-қисм.
23.10—23.35 «Панорама».

IV

9.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
9.30 «Парле ву франсэ».
10.00 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
11.40 «Узбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
11.50 Эълонлар.
11.55 Киносалон. Кристофер Ламберт «Қуролли кишилар» фильмида.
13.30 «Мусиқий олимп».
13.50 С. Спилбергнинг «Жағлар» фильми. 1-қисм.
15.25 «Подиум».
15.45 «Шу куннинг мавзуси».
16.00 «Сенинг вақтинг».
16.20 Кундузги сеанс. «Қутқариш командаси». Бадиий фильм.
*
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультькарусель».
19.00 Эълонлар.
19.05 «Менинг кучам».
19.20 «Фариштам».
19.40 «Телеташриф».
20.00 «Тошкент оқшомида».
20.35 «Иштирок этувчилар».
21.05 «Жаҳон кинематографияси янгиликлари».
21.35 Эълонлар.
21.40 Киносалон. «Ваҳший». Бош ролда Арнольд Шварценеггер.
23.20 «Бу бошқа гап».
23.55—00.05 «Хайрли тун!»

Haftangiz maroqli o'tsin!

Бугун — Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни

ҲАҚ СЎЗ ТАНТАНАСИ

— Ошкораликни таъминлаш ва жамоатчилик фикрини шакллантиришда матбуотнинг хизмати катта. Истиқлол матбуоти шу вазифаларни қандай бажаряпти?

Уч авлод вакилларига бир савол

Раҳимберди УМАРОВ, «Тошкент ҳақиқати» газетаси бош муҳаррири ўринбосари, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими:

— Мустақиллигимизнинг олти йиллик туйини нишонлайдиган кунлар тобора яқинлашмоқда. Ана шу муддат ичида, қандай ютуқларга эришдигу, қандай нуқсонларга йўл қўйдик? Матбуот, оммавий ахборот воситалари олдида ана шу жараённи кенг аллозда кўрсатиб беришдек муҳим вазифа турибди. Бу ишни ҳалол, сунъий бўёқларсиз, ошкора адо этмоқ қалам аҳли учун ҳам қарз, ҳам фарз.

Ошкораликнинг туб моҳияти нима ўзи? Бу ҳақиқий аҳволни, воқеа-ҳодисаларни одоб доирасидан чиқмай, рўйирост таърифлаб ва тавсифлаб беришдир. Бундай мезон инсоният тарихида ҳамиша алоҳида қийматта эга бўлган.

Ошкоралик устувор бўлган ерда тараққиёт авж олади.

Ёзувчилар, шоирлар, журналистлар, телережиссёрлар, радио мухбирлари ошкораликка қанчалик садоқатли бўлсалар, шунчалик савобга қоладилар. Муҳаррирлар, етакчилар, эмаклошлар эса сув бошида турган миробларга ўхшайдилар. Улар — «қулоқ»ни очмас эканлар, сув равон оқмайди. Боз устига вазирликлар, маҳкамалар, идоралар раҳбарлари масаланинг индаллосига кўчмас эканлар, биримиз икки бўлмайди. Президентимиз кўп нарса ҳокимларга, хўжалик, корхона бошлиқларига, уларнинг савиясига, инсофига, ишбилармонлигига, ҳақгўйлигига, тадбиркорлигига боғлиқдир, деб бир неча бор жон куйдириб гапирмоқдалар. «Бироқ, минг афсуски, — эски замон тарбияси билан суяги қотган, ўртача поғонада ўтирган айрим раҳбарлар аксарият ҳолларда бугунги ислоҳотларга гов бўлишяпти.

Хатони ошкор этиб, уни дарҳол тўғрилаган ютади, дейилади халқ нақлида. Ана шунда давлатимизга, раҳбариятимизга ҳурмат, ишонч ортади. Ҳар бир фуқарода шу Ватанда туғилганлиги ва яшаётганлиги учун фахр, шукроналик кучаяди. Икки юзламачиликдан ҳазар қилайлик, ҳақиқат, ҳақиқат ва яна ҳақиқатга меҳр қўяйлик. Истиқлол матбуотида, оммавий ахборот воситаларида айни шу йўналиш устувор бўлса, муродга етамиз...

Норбобо ШАКАРОВ, «Ўзбекистон овози» газетаси бош муҳаррири ўринбосари:

— Ошкоралик — инсон учун аталган буюк маънавий неъматлардан бири. У бор жойда ҳалоллик, поклик, қонун устиворлиги қарор топади, турли ғийбатлар, пинҳона шивир-шивирларга ўрин қолмайди. Ошкораликни, энг аввало — Ҳақ сўзнинг тантанаси деб биламан.

Мустақиллик мафкураси матбуотимиз мазмун ва моҳиятини, қолаверса, унинг олдидаги вазифаларни ҳам тубдан ўзгартириб юборди. Бинобарин, бугунги кунда биз, қаламкашлар мутлақо янги вазифалар оғушида турибмиз. Бу жараён енгил кечмаяпти. Чунки яқин-яқингача ўз қобиғи доирасидагина фикр юритадиган, биқиқ муҳитда сўзлашга маҳкум этилган матбуотимиз эндиликда жаҳоний андозаларга, дунёвий кенгликларга чиқяпти. Буни идрок этиш, англаш шунга монанд қадам ташлаш, қамровни кенг олиш зарур.

Булар матбуотимизнинг бугунги қиёфасини белгиловчи мезонлар бўлиб, жамоатчилик фикрини шакллантирувчи, унга таъсир кўрсатувчи омил ҳамдир. Тўғри, кимдир бугун матбуотимиздан қониқиш ҳосил қилмаётган бўлиши мумкин. Аммо бу

Истиқлол матбуотининг фаолиятини, камситиш, тўртинчи ҳокимият сари бораётган саъй-ҳаракатларини батамом рад этиш эмас. Чунки ўша одам ўзи билмаган ҳолда мафкуралашган муҳитдан нафас олади, ижтимоий-иқтисодий муносабатларга киришади. Буни инкор этиб бўладими? Йўқ. Аслида матбуотнинг кучи ва қудрати ҳам шунда.

Ўзбекистон Республикасининг «Ахборот олиш эркинлиги ва кафолатлари», «Журналистик фаолиятини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонунлари бизнинг жаҳон андозаларига мос иш юритиш, ижод қилиш имконини беради. Тўғри, қонунимиз кучга кирди, бироқ оммавий ахборот воситалари имкониятларини ошириш учун замонавий шарт-шароит яратиш, уларга жамиятимизнинг сиёсий-иқтисодий ва маънавий ҳаётида муносиб ўрин олишларига, яъни тўртинчи ҳокимият мақомига мустаҳкам чиқиб олишларига давлат томонидан кўмак ҳам зарур. Матбуотимизнинг қонунчилик асослари эндигина яратилди. Модомики, шундай экан оммавий ахборот воситаларининг ўз олдига қўйган вазифаларни қандай бажараётганига баҳо беришга ҳозирча шошилмаган маъқул, деб ҳисоблайман.

Ғафур ШЕРМУҲАММАД, «Халқ сўзи» газетаси мухбири

— Сир эмас, бугунги кунда мамлакатимиз матбуотини демократлаштириш масаласига ҳукуматимиз томонидан алоҳида эътибор берилаяпти. Бундан бир йил муқаддам шу мақсадда оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий жамғармаси ташкил топган эди. Шу ойнинг ўрталарида эса Президент ҳузуридаги давлат ва жамият қурилиши академияси, «Камолот», Оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий жамғармалари ҳамда Германиянинг Конрад Адинауэр фонди ҳамкорликда пойтахтимизда «Журналистларни қайта

тайёрлаш халқаро жамоатчилик маркази»ни таъсис этди. Бундан бир қанча вақт муқаддам юртбошимиз ташаббуси билан ташкил қилинган истеъдодли ёшларнинг чет элларда таълим олишларини қўллаб-қувватловчи «Умид» жамғармасининг фаолияти ҳақида мақола тайёрлагандим. Жамғарма томонидан истеъдодли ёшларни хорижга ўқишга юбориш юзасидан белгилаб олинган еттита устувор йўналишлардан бири ҳам айнан журналистика соҳаси эканлигини кўриб, беҳад қувондим. Демак, қобилиятли ёшларимиз эндиликда ҳукуматимиз ҳомийлигида АҚШ, Англия, Франция, Германия, Япония сингари давлатлардаги энг нуфузли олий ўқув юртларида журналистика бўйича ҳам таълим олишади.

Қайсидир соҳа вакилларининг қонуний ҳуқуқлари ортгани сайин уларнинг бурчлари ҳам шунга яраша юксалиб бораверади. Журналистларга кенг кўламли ҳуқуқ ва эркинликлар берилаётган экан, бу билан уларни жамиятнинг «арзанда тоифаси»га айлантириш кўзда тутилаётгани йўқ. Аксинча, бу — ҳуқуқий демократик жамият барпо этишнинг энг муҳим шартларидан биридир. Бугун шунга эҳтиёж туғилаяпти. Чунки демократик жамиятни муҳташам, сарбаланд иморатга қиёс этсак, эркин матбуот унинг собитлигини таъминловчи асосий устунлардан бири саналади.

Албатта, ошкораликни таъминлаш ва жамоатчилик фикрини шакллантириш борасидаги матбуотнинг «афсонавий» кучига шак келтириб бўлмайди. Лекин, очиғи, бизнинг матбуотимиз ҳали тўла даражада ана шу вазифаларни уддалаяпти, деб айта олмаймиз. Назаримда, матбуотимиз айни пайтда шаклланиш жараёнини бошдан кечираяпти.

Кечагина биз билан бир тузумда яшаб келган баъзи мамлакатларда бугун ўзларини мутлақо эркин, демократик матбуот намояндалари санаётган нашрлардаги бирёқламаликлар, ноҳолисликлар, қайсидир сиёсий гуруҳлар қўлида қўғирчоққа айланиб қолиш ҳоллари, шовинистик руҳ, матбуотнинг бир юмалаб, «демократик»ка айланиб қолиши мумкин эмаслигини исботлаб турибди. Биз уларни демократик матбуот андозаси сифатида қабул қила олмаймиз. Бу борада ҳам биз танлаган йўл тўғри эканлигини ҳаётнинг ўзи кўрсатмоқда.

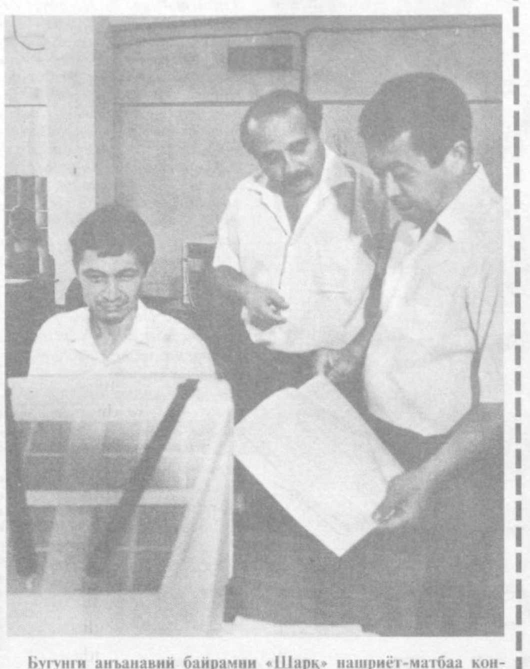

Бугунги анъанавий байрамни «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни ходимлари ҳам ўзига хос ютуқлар билан қаршиладилар. Хусусан, газета мажмуи мутахассислари оммавий нашрларнинг янада сифатли чиқиши учун ижодий изланмоқдалар.

Суратда: газета мажмуи етакчи мутахассиси Жамолиддин Абдураҳмонов (ўнгдан), журналист Миржалол Миралиев ва саҳифаловчи Искандар Холиёровлар.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

БОБОДЕҲҚОНИМ

Гавҳардан узугу тилло камарга,
Ўтмишда деҳқоннинг етмагани рост.
Толеим қаро деб, тахту амалга
Суқланиб ҳушидан кетмагани рост.

Парча ер, қайноқ тер, ҳосилдор эгат,
Камтарин умрини безаган, ахир.
Замин қудратини ким этарди рад,
Деҳқон меъмор эрур, деҳқон — мусаввир.

Муқаддас бу тупроқ шўрини ювиб,
Деҳқоним, дунёни сен обод этдинг.
Ҳар ниҳол, кўкатни эркалаб, суюб.
Боболар етмаган бахтга сен етдинг.

Ғужғон юлдуз каби очилса пахтанг,
Қалбингнин яшнатар шодлик тугёни.
Ғаллазор мавжида ранго-ранг оҳанг,
Иншоолло, бутун ўзбекнинг нони.

Турсун МУҲАММАД.

АДҲАМ ҲАМДАМ КУЛДИРГАНДА

Адҳам Хамдам ҳаёт бўлганларида шу йилда 82 ёшга тўлган бўлардилар. У киши Фарғона водийсининг Афандиси эди. Адҳам аканинг ичак узди латифаларидан Ғафур Ғулом, Шароф Рашидов, Саид Аҳмадлар мириқиб кулишган. Француз ёзувчиси Андре Вюрмасер, турк ёзувчиси Азиз Несин, рус ёзувчиси Константин Симоновлар ҳам Адҳам Хамдам латифаларига катта баҳо беришган.

Адҳам Хамдам наманганлик ижодкорлардан Парда Турсун, Турғун Пўлат, Чустий, Сотим Улуғзода, Хусниддин Шариповлар ва Санжар Тилла, Абдулла Мирзаев, Рўзи Раҳмон каби журналистлар билан яқин алоқада бўлган. Атоқли адибимиз Саид Аҳмад Адҳам Ҳамдам ҳақида «бутун мамлакатда ундан зўрроқ оғзаки ҳимоялар устаси йўқ» деб ёзган эди.

Қуйида газетхонларга Адҳам Ҳамдамнинг айрим латифаларини ҳавола қиламиз.

ҲАЗРАТ НАВОИЙ КЕЛЯПТИЛАР

Урушдан олдинги Самарқанд. Буюк Алишер Навоийнинг 500 йиллик тўйига ҳозирлик кўриляпти. Шоирлар Ҳамид Олимжон. Насрулла Даврон, Уткир Рашидлар юбилей комиссиясига аъзо. Адҳам Ҳамдам эса тўй ҳайъатининг котиби. Барча ҳужжатларни тайёрлаш, маблағ ундириш, ташкилий ишларни бошқариш котиб зимасида. Обкомнинг ўша даврдаги котиби Виноградов деган одам. Адҳам Ҳамдам барча ҳужжатларни кўтариб борса, у совуққина кутиб олди:

— Нима гап?

— Алишер Навоий юбилейи яқинлашмоқда, мана бу хужжатларга қўл қўйиб берсангиз...

— Ундан бошқа ишлар ҳам бошдан ошиб ётибди, — деди у қўл силтаб.

Адҳам Ҳамдам иккинчи куни ҳам шундай жавоб олди. Ҳар доим кулиб-кулдириб юрган Адҳам Ҳамдамнинг ғамгин ҳолатини кўрган шоир Уткир Рашид унинг кўнглини овламоқчи бўлди:

— Адҳамжон, шу битта раҳбарга Навоийнинг кимлигини тушунтиролмадингизми, қойил-а!

— Эртага қотириб ташлайман!

Эрталаб келса, обкомда тумонот одам. Ҳеч кимга эътибор бермасдан, ғоз юриш қилиб, навбатсиз котиб ҳузурига кириб кетади.

— А, яна шоирми, яна Навриймми? — сўради саркотиб.

— Э, ишлар чатоқ, — жиддий тусда гап бошлади Адҳам Ҳамдам. — Кеч қолдик. Вақтида ҳужжатларни имзоламадингиз.

— Навоийдан бошқа иш йўқми?

— Узингиз биласиз, менга барибир. Ҳозир ҳазрат Навоий Москвадан Тошкентга келибдилар. Эртага Самарқандда бўлишади.

Саркотиб ўрнидан туриб кетди.

— Хой, шоир, жиннимисан, нима деяпсан, Навоий Масквадан Тошкентга келгунча қараб туравердиянгми? Эртага Самарқандга келса, уятдан ўламиз-ку. Обке хужжатларни, нечта ўзи, ҳаммасига қўл қўйиб бераман. Яна нима керак? Шоир, қулоқ сол. Эртага менинг машинамни ол-да. Навоийнинг ўзинг кутиб ол. Ҳозирча мендан салом айт, учрашамиз.

— Мен кутолмайман, темир йўл вокзалига Усмон Юсуповнинг ўзлари чиқишяптилар...

— Нима дединг, — дея Виноградов қотиб қолди.

Адҳам Ҳамдам мийиғида кулиб чиқиб кетади. Виноградовни лол қолдирганидан қувониб, кутиб турган қаламкашлар ҳузурига қайтди. Гурур кулги кўтарилади.

ҚЎЧҚОР

Адҳам Ҳамдам катта йиғилишда бир қурилиш ташкилоти бошлиғи билан ёнма-ён ўтирарқан. Бирдан минбардан танқид ёғила бошлади!

— Кўприкбоев сира одам бўлмади. Бажарган иши кулчанинг тешигидай. Квартал топшириқлари уддалашмайди. Нима билан шуғулланади ўзи бу одам?

Кўприкбоев секин Адҳам аканинг қулоғига шивирлайди:

— Акажон, нима қилай, хўжайин ғирт ёлғон гапиряпти. Топшириқлар бажарилмаган кун йўқ. Лекин, ерга урганн, урган.

Адҳам ака секин унинг қулоғига энгашди:

— Қобилжон уйда қўчқордан борми?

— Иккита зўр қўчқорим бор.

— Хўжайиннинг ҳовлисини биласизми?

— Э, билмай бўладими?

— Энди укажоним, ўша қўчқорнинг бахридан ўтасиз. Эртага тонгдаёқ уларни хўжайиннинг ҳовлисига етакланг. Биттасининг думбасига исмишарифингизни ёзиб, ҳовлисига киргизиб юборинг. Натижа яхши бўлади.

...Навбатдаги квартал якунига доир йиғилди. Бошлиқ гапни яна Кўприкбоевдан бошлади:

— Мана, ўртоқлар, ҳалол ва очиқ танқиддан Кўприкбоев юз фоиз ўзгарди, тўғри хулоса чиқарди. Қаранг, топшириқлар юз, ёруғ юз.

— Е, товба, Адҳам ака, қаранг, хўжайин мени мақтаяптиларми?

— Қобилжон, хўжайин эмас, қўчқор гапиряпти, — деди мийиғида кулиб Адҳам ака.

Нашрга тайёрловчи Элсевар ҲАМДАМ. Наманган.

ҚЎШИҚ БАЙРАМИГА ЙЎЛЛАНМА

Андижонда Ўзбекистон қўшиқ байрами кўрик-танловининг вилоят босқичи якунланди. Унда она Ватан, истиқлол ва халқимиз бунёдкорлигини эъзозловчи қўшиқлар янгради. Биринчи ўрин марҳаматлик ёш хонанда Зиёда Акбаровага, иккинчи ва учинчи ўринлар эса катта ашула ижрочилари — олтинкўллик Давлатхон Тошматова ва Тўлқин Ёқубов, шунингдек, Бўз тумани «Тонг юлдузи» ансамблига насиб этди. Ғолиблар республикамиз пойтахти — Тошкентда ўтказиладиган қўшиқ байрамида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлди.

МУХЛИСЛАРГА МАНЗУР

Пахтакор туман маданият уйининг «Гулзор» ашула ва рақс ансамбли ижодий жамоаси «Гуллар ўлкасининг қўшиқлари» деб номланган янги дастур билан саҳнага чиқдилар. Ватан, истиқлол, янгиланиш, яратиш ишқи билан ёниб яшаётган халқимиз ҳаёти тараннум этилган дастур жойларда катта қизиқиш билан кутиб олинмоқда. Айниқса ансамбль иштирокчиларидан Аҳмаджон Товбаев, Собиржон Қаршиев, Абдуғаффор Қосимов, Ойбек Олимовлар талқинидаги тароналар дастурга кўтаринки руҳ бағишлаган.

Бу ажиб дунё

Бугунги кунда дунёда экологик аҳвол бирмунча ташвишланарли. Инсоният яратган техникавий «Мўъжизалар» туфайли курраи заминнинг иқлим маромларига ҳам жиддий путур етди. Техника тараққиёти юксакликка ўрмалаётган бир пайтда одамларнинг ўртача умр кўриши йилдан-йилга қисқариб бормоқда. Лекин, тайванликлар бу масалада анча омадли чиқди. Маълумотларга қараганда, Тайван асрни «қаритганлар» сони бўйича дунёда «Энг пешқадам» мамлакат ҳисобланар экан.

***

Тайбэйда 500 дан ортиқ 113-116 ёшга етган киши борлиги аниқланган. Халқаро тадқиқот институтининг маълумотига кўра, кийинги ўн йил мобайнидаги кузатишлар шуни кўрсатадики, узоқ умр кўриш фақат осиёликларга хос бўлиб бормоқда.

***

Мексика кўча бозорларига бойлиги бўйича дунёда биринчи ўринда экан. Маҳаллий газеталарнинг ёзишича, «Мексика пойтахти катта ёввойи бозорга» айланиб кетган.

Мутахассисларнинг фикрича, ноқонуний савдо бўйича, Мехико шаҳри дунёдаги манаман деган аҳолиси зич шаҳарларни ҳам ортда қолдиради. Бундан ташқари, мамлакат аҳолисининг атиги 3 фоизигина давлатга қарашли корхоналарда ишловчилар бўлиб, қолганлар эса, «ёввойи бозор» вакилларидир.

1997 — Инсон манфаатлари йили

МЕҲРИБОНЛАР

Ибодатхон хола ҳар тонг эл-юртга тинчлик тилаб, берган ризқ-рўзига, нозинеъматига шукроналик келтираркан, тўшакда михланиб ётган Инобатхонга яраттандан шифо, сабр-бардош сўрайди.

...Ибодатхон хола тақдирнинг аччиқ зарбалари туфайли бугун букчайиб қолган. Аммо, умр бўйи қўли меҳнатдан чиқмади. Опа-сингил далада ишлаганларини эсласа, юраги ҳозир ҳам ҳапқириб кетади. Ушанда эрта тонгдан оқшомга қадар тинишмасди. Нон-чойини пайкалда ебичиб, эгат оралаб, ғўза чопиб, пахта териб ўтказган умридан улар ҳеч нолимайдилар. Меҳнат дардларини, қайғу-ғамларини унутишга кўмак берарди. Дунё ташвишларидан ариган кўнгиллар кенг далалар қўйнида, одамлар орасида яйрарди. Чунки, Инобатхон турмушга чиқиб икки боласини ерга берди. Бола туғиб бағри тўлмади. Икки ўксик кўнгилларини яхши сўз, тасалли билан овутишди. Бирбирига суяниб қолишди. Ёлғиз қолишгач ота уйига келиб чироғини ёқиб ўтиришди.

Фалокат оёқ остида деганларидек газдан олов чиқиб, уйлари ёниб кетди. Бошимизда бошпаноҳимиз эримиз, боламиз бўлмаса энди нима қиламиз?» дея йиғлаб турishганда маҳалла-кўй, қуни-қўшни кўмакка келдилар. Қарияларни ёлғизлатиб қўйишмади.

— Илоҳо яхшилар, саховатли кишилар омон бўлсин, болаларининг орзу ҳавасини кўришсин, — дея дуо қилишади улар. Айниқса онахонлар маҳалладоши Абдусалом ота Ботировнинг саховати ҳақида тўлиб-тўлиб сўзлашади. Абдусалом ота бош бўлиб айвонли уй қуриб берибди. Қурилиш материалларини топиб келтиришда холанинг жияни Рустамбек елиб-югурибди. Қолаверса бутун маҳалланинг катта-ю кичига оёққа туриб ҳашар йўли билан янги уйни тиклашибди. Бундан опасингилларнинг боши кўкка етганлиги уларнинг ҳар бир сўзи, дуоси, тилаги тўлиб-тошган қалбидан, ёш тўла кўзларидан, дуога очилган қўлларидан сезилиб турибди.

Ҳа, Ибодатхон ва Инобатхон Мамажоноваларнинг меҳр-оқибатли маҳалладошлари, ёру дўстлари, қадрдонлари ана шундай оқибатли, мурувватли инсонлар. Айни кунда ҳам Абдулла қори, Умаржон, Муталибжон, Фазлиддин, Инобатхон, Марзияхон, Зуҳрахон, Мамазулун сингари қўни-қўшнилари билан онахонларнинг ёлғизлиги билинмайди. Ҳар куни бири кириб, бири чиқиб аҳволидан хабар олади. Болалар эса ҳовлисини супуриб ўтини йиғади, сувини ташиб, томорқасини чопади. Худди ўзининг невараларига ўхшайди.

Орамизда баъзан ўз туғишганлари, ҳатто ота-оналаридан юз ўгирган инсонларни кўриб бу қишлоқда яшаётган олиҳиммат кишиларга чин дилдан «раҳмат» дегинг келади ва ўз онасидек онахонларни зиёрат қилаётган бу саховатли инсонларнинг олижаноблилигига беҳад ҳавасинг келади.

Асака тумани Ниёзботир қишлоқ фуқаролар йиғини, маҳалла-кўй улуғ айём кунлари бу икки онахонни совғалар билан йўқлаб туришади. Онахонлар эса одамларга, ҳаётга бўлган меҳрлари туфайли хузурига келган меҳмонларга очиқ юз, ширинсўз, дуои-фотиҳа билан пешвоз чиқадилар. Қадам босиб, йўқлаб келганларини кўриб суюниб дунёга сиғмай кетадилар.

Биз бу икки кекса, ёлғиз онахонларни йўқлаб келганимизда маҳалла оқсоқоли Абдусалом отани шу ерда учратиб қолдик. Етмиш ёшларни қоралаб қолган, диёнатли бу инсон билан суҳбатлашдик.

— Инсон саховатли ишларни қўлидан келган пайтда қилса, бунинг савоби катта. Аллоҳ бу аёлларга иссиқ юз, ширин тил, меҳридарёлик ато этган экан, худди болаларидай, қариндошларидай йўқлагимиз, оғирини енгил қилгимиз келади, — дейди отахон.

Ҳа, Ниёзботир қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудидаги Баҳрин қишлоғида икки нуроний опа-сингиллар меҳрибон кишилар ардоғида яшайдилар.

Кунлар ойларга туташади, юраклар юраклардан қувват олиб, нурланади. Меҳроқибат орқали вайрона кулбалар ёришиб, саховат кўз очади. Саховатдан эса юрт обод, кўнгиллар чароғон бўлиб бораверади. Бундай юртда эса хайр-барака барқарор бўлиб, нуронийлар дуоларидан эл яшнайди.

Мукаррама ҒАНИЖОН қизи.

АКАРИДЕЦИС — БОҒ ЗАРАРКУНАНДАЛАРИ КУШАНДАСИ

Акаридецис мевали дарахтлардаги олма қурти, ўргимчаккана, шира сингари ашаддий зараркунандаларга қарши қўлланиладиган энг самарали дори ҳисобланади. У децис ва омайт аралашмасидан иборат бўлиб, дарахтларга пуркалганидан кейин 25—35 кун мобайнида барча зарарли ҳашаротлардан ҳимоя қилишга қодир.

Акаридецис эритмаси 0,15 фоизлик қилиб тайёрланади. Боғингиздаги дарахтларни зараркунандалардан асрайман, мўл ва сифатли мева етиштираман десангиз акаридецисдан фойдаланинг!

Қўшимча маълумотлар Сизни қизиқтирса, Олмониянинг АгрЭВО фирмаси ходимлари хизматингизга тайёр.

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Юлиус Фучик кўчаси, 7-уй, 56-квартира.

Тел.: 33-35-25;
Факс: 30-20-31.

AgrEvo

Бош муҳаррир Неъмат ЁҚУБОВ

Таҳрир ҳайъати: Маркс ЖУМАНИЁЗОВ, Расулмат ҲУСАНОВ, Маҳмуд МИРЗАЕВ, Эркул ЗИКРИЁЕВ, Сиддиқжон МУҲАМЕДЖОНОВ, Мирғиёс ҚАЮМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Суннатилла САЙДАЛИЕВ, Обиджон ҒОФУРОВ (масъул котиб), Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

ҲОМИЙ: «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-ширкат қўмитаси

«Қишлоқ ҳаёти» — «Қишлоқ ҳақиқати» газетасининг вориси

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32

ТЕЛЕФОНЛАР, Муҳаррир ўринбосарлари — 33-44-43, 33-16-27. Масъул котиб — 33-09-93. Деҳқончилик бўлими — 36-56-35, 36-54-51. Ижтимоий ҳаёт ва адолат бўлими — 36-56-30. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими —36-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 36-54-54. Шикоят ва хатлар бўлими — 36-54-52.

Рўйхатдан ўтиш тартиб рақами 6. Буюртма Г— 0365, ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А-2. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 21.10

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. 1 2 3 3 4 6.